

Na osnovi članka 19. stavka 3. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju («Narodne novine» broj 150/08.) i članka 19. Statuta Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje («Narodne novine» broj 16/02., 24/02. i 58/03.) Upravno vijeće Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje na 1. sjednici održanoj 27. siječnja 2009. godine donijelo je

PRAVILNIK

O UVJETIMA I NAČINU OSTVARIVANJA PRAVA NA ORTOPEDSKA I DRUGA POMAGALA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti i način ostvarivanja prava osiguranih osoba Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) iz obveznog zdravstvenog osiguranja na:

1. ortopedska i druga pomagala, očna pomagala, tiflotehnička pomagala, slušna pomagala, surdotehnička pomagala, govorna pomagala, dodirna pomagala i stomatološka pomagala (u daljnjem tekstu: pomagala)
2. popravak pomagala
3. rezervne dijelove za pomagala
4. potrošni materijal za pomagala.

Pomagala iz stavka 1. ovog članka koja se osiguranim osobama Zavoda (u daljnjem tekstu: osigurana osoba) propisuju ovim Pravilnikom smatraju se medicinskim proizvodima u skladu s odredbama Zakona o medicinskim proizvodima i propisima donesenim osnovom toga Zakona koji su namijenjeni omogućavanju poboljšanja oštećenih funkcija, odnosno ublažavanju ili otklanjanju tjelesnog oštećenja ili nedostatka organa i sustava organa ili nadomještanju anatomskih ili fizioloških funkcija organa, koji su nastali kao posljedica bolesti ili ozljede.

Pomagala iz stavka 1. ovog Pravilnika su medicinski proizvodi individualno proizvedeni prema uputama ovlaštenog doktora medicine ili doktora stomatologije namijenjeni određenoj osiguranoj osobi ili serijski proizvedeni koje je potrebno prilagoditi određenoj osiguranoj osobi, odnosno serijski proizvedeni namijenjeni svim osiguranim osobama.

Članak 2.

Osigurana osoba u skladu s ovim Pravilnikom ostvaruje pravo na pomagalo, rezervni dio i potrošni materijal za pomagalo, te popravak pomagala kod pravnih i fizičkih osoba – proizvođača pomagala, odnosno drugih pravnih i fizičkih osoba koje imaju dozvolu za obavljanje prometa na malo medicinskim proizvodima, te ugovornim zdravstvenim ustanovama, odnosno ugovornim zdravstvenim radnicima privatne prakse uključenim u mrežu javne zdravstvene službe (u daljnjem tekstu: isporučitelji pomagala).

Isporučitelji pomagala iz stavka 1. ovog članka moraju imati proizvodnu dozvolu i/ili dozvolu za obavljanje djelatnosti prometa na malo medicinskim proizvodima u skladu sa Zakonom o medicinskim proizvodima i propisima donesenim na osnovi toga Zakona, osim zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika privatne prakse koji izradu, odnosno promet pomagala na malo obavljaju u skladu s posebnim propisima.

Pomagala koja se ovim Pravilnikom osiguravaju osiguranim osobama moraju biti proizvedena, održavana i upotrijebljena prema propisanim uvjetima i za namjenu za koju su

proizvedena tako da ne ugrožavaju zdravlje korisnika pomagala. Proizvodnja pomagala provodi se uz primjenu odgovarajućeg sustava kvalitete u skladu s propisom donesenim na temelju Zakona o medicinskim proizvodima.

Pomagala koja se ovim Pravilnikom osiguravaju osiguranim osobama moraju biti upisana u očevidnik Agencije za lijekove i medicinske proizvode (u daljnjem tekstu: Agencija), ako Zakonom o medicinskim proizvodima ili drugim propisom nije drukčije propisano.

Članak 3.

Osigurana osoba ostvaruje pravo na pomagalo na teret sredstava Zavoda u skladu sa Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (u daljnjem tekstu: Zakon), propisima donesenim osnovom toga Zakona, te pod uvjetima i na način utvrđen ovim Pravilnikom i drugim općim aktima Zavoda, ako međudržavnim ugovorom nije drukčije propisano.

Osigurana osoba pravo na pomagala koja su utvrđena Popisom pomagala, koji je sastavni dio ovog Pravilnika, ostvaruje prema medicinskoj indikaciji, a na osnovi, u pravilu, prijedloga doktora specijaliste određene specijalnosti, odnosno ugovorne zdravstvene ustanove, te odgovarajuće medicinske dokumentacije.

Na osnovi prijedloga doktora specijalista iz stavka 2. ovog članka pomagalo propisuje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite (opće/obiteljske medicine, pedijatrije i stomatologije), ako ovim Pravilnikom nije drugačije propisano.

Ukoliko je za ostvarivanje prava na pomagalo potrebno odobrenje liječničkog povjerenstva Zavoda, izabrani doktor propisuje pomagalo na odgovarajućoj tiskanici, koju zajedno s medicinskom dokumentacijom i potankim obrazloženjem medicinske indikacije za pomagalo, te tehničkom dokumentacijom osigurana osoba dostavlja na odobrenje nadležnom liječničkom povjerenstvu Zavoda.

Iznimno od stavka 2. ovog članka osigurana osoba može na osnovi odobrenja liječničkog povjerenstva za ortopedska i druga pomagala Direkcije Zavoda (u daljnjem tekstu: liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije) ostvariti pravo na pomagala utvrđena u Popisu pomagala, za koja ne ispunjava propisanu medicinsku indikaciju, ako je prema prijedlogu doktora specijaliste primjena tog pomagala nužna za liječenje i rehabilitaciju osigurane osobe.

Izabrani doktor koji propisuje pomagala iz stavka 5. ovog članka, obavezan je priložiti i obrazloženje doktora odgovarajuće specijalnosti kojim će se opsežno medicinski obrazložiti nužnost i medicinska indiciranost primjene tog pomagala osiguranoj osobi.

Pod pomagalima utvrđenim Popisom pomagala podrazumijevaju se pomagala izrađena po mjeri osigurane osobe i serijski proizvedena pomagala.

Pod pomagalom u smislu ovog Pravilnika ne smatraju se ugradbeni medicinski materijali.

Članak 4.

Popis pomagala iz članka 3. stavka 2. ovog Pravilnika sadrži sljedeće podatke:

1. redni broj
2. šifru pomagala
3. generički naziv pomagala i glavni sastavni ili rezervni dio pomagala, potrošni materijal i popravak pomagala
4. članak Pravilnika o indikaciji
5. tko predlaže pomagalo, rezervni dio, odnosno potrošni materijal za pomagalo
6. tko propisuje pomagalo, rezervni dio, odnosno potrošni materijal za pomagalo
7. tko odobrava pomagalo, rezervni dio, odnosno potrošni materijal za pomagalo

8. obilježje da li se pomagalo daje na uporabu uz obvezu vraćanja ili bez obveze vraćanja
9. količinu odobrenog pomagala, rezervnog dijela i potrošnog materijala i jedinicu mjere
10. propisani rok uporabe pomagala prema dobnim skupinama korisnika pomagala
11. jamstveni rok za stomatološka pomagala
12. jediničnu i ukupnu vrijednost pomagala, rezervnog dijela, potrošnog materijala i popravka pomagala
13. način proizvodnje pomagala (individualno ili serijski)
14. medicinsku indikaciju, odnosno uvjete za ostvarivanje prava na pomagalo.

Vrijednost pomagala, rezervnog dijela i potrošnog materijala u Popisu pomagala iskazana je u kunama bez uračunatog poreza na dodanu vrijednost. Pomagalo, rezervni dio i potrošni materijal koji prema posebnom propisu podliježe porezu na dodanu vrijednost i na čiju se iskazanu vrijednost mora zaračunati porez na dodanu vrijednost u Popisu pomagala označeni su oznakom (**).

Vrijednost rada na stomatološkom pomagalu, odnosno popravka stomatološkog pomagala u Popisu pomagala iskazuje se brojem bodova. Vrijednost materijala za zubotehničara iskazana je u kunama.

Vrijednost boda iz stavka 3. ovog članka utvrđuje se općim aktima Zavoda.

Članak 5.

Osigurana osoba obvezna je Zavodu vratiti pomagalo za koje je ovim Pravilnikom propisana obveza vraćanja.

Osigurana osoba ili osoba koja o njoj skrbi, odnosno osoba koja je na potvrdi o pomagalu svojim potpisom potvrdila preuzimanje pomagala, obvezna je u skladu sa stavkom 1. ovog članka vratiti pomagalo u roku od 30 dana od dana prestanka potrebe za pomagalom.

Članak 6.

Osigurana osoba koja pod uvjetima utvrđenim ovim Pravilnikom ostvari pravo na novo istovrsno pomagalo obvezna je ranije odobreno pomagalo, koje podliježe obvezi vraćanja, vratiti Zavodu u roku od 15 dana od dana preuzimanja novog istovrsnog pomagala.

Članak 7.

Osigurana osoba koja ne vrati Zavodu pomagalo za koje je u Popisu pomagala utvrđena obveza vraćanja, obvezna je Zavodu naknaditi štetu od 20% vrijednosti novog istovrsnog pomagala utvrđene u Popisu pomagala.

Članak 8.

Osigurana osoba koja u skladu s odredbama ovog Pravilnika ostvari pravo na pomagalo, ima pravo i obvezu koristiti to pomagalo u roku propisanom za njegovu uporabu (rok uporabe), ako ovim Pravilnikom nije drukčije propisano.

Ako osigurana osoba namjerno ili zbog nepažnje uništi, odnosno pokvari ili izgubi pomagalo gubi pravo na popravak pomagala, te ne može ostvariti pravo na novo istovrsno pomagalo do isteka propisanog roka uporabe pomagala.

Članak 9.

Osigurana osoba ima pravo, u pravilu, na novo pomagalo.

Iznimno od stavka 1. ovog članka osiguranoj osobi odobrava se već korišteno, ali obnovljeno i servisirano pomagalo (u daljnjem tekstu: obnovljeno pomagalo) koje ima sve odlike funkcionalnosti i kvalitete kao novo pomagalo i to:

1. koncentrator kisika
2. Brailleov pisaći uređaj
3. kasetofon – četverokanalni za slijepe osobe
4. čitač ekrana s govornom jedinicom
5. Brailleova elektronička bilježnica za slijepe.

Pomagalo iz stavka 2. ovog članka osigurana osoba je obvezna vratiti Zavodu nakon prestanka uporabe u skladu s člankom 5. ovog Pravilnika.

Članak 10.

Osigurana osoba ostvaruje pravo na pomagalo, popravak ili rezervni dio, te potrošni materijal za pomagalo iz Popisa pomagala na propisanoj tiskanici potvrde o pomagalu.

Potvrda iz stavka 1. ovog članka je:

1. potvrda o ortopedskim i drugim pomagalima
2. potvrda o stomatološkim pomagalima

Potvrde iz stavka 2. ovoga članka ujedno su i računi za isporučeno pomagalo, odnosno popravak pomagala koje ugovorni isporučitelji dostavljaju Zavodu na naplatu.

Tiskanice potvrda o pomagalu iz stavka 2. ovog članka tiskane su uz ovaj Pravilnik i čine njegov sastavni dio.

Članak 11.

Potvrde iz članka 10. ovog Pravilnika ispunjava izabrani doktor iz članka 3. stavka 3. ovog Pravilnika prema kliničkom statusu i medicinskoj dokumentaciji, te prema prijedlogu doktora specijaliste odgovarajuće specijalnosti za pomagala za koja je to utvrđeno Popisom pomagala.

II. UVJETI I NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA NA POMAGALA

Članak 12.

Osigurana osoba u skladu s člankom 19. Zakona ima pravo na pomagalo ako ispunjava uvjet prethodnog obveznog zdravstvenog osiguranja u Zavodu u trajanju od najmanje 12 mjeseci neprekidno, odnosno 18 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine prije nastupa potrebe za pomagalom, ako međudržavnim ugovorom nije drukčije propisano.

Iznimno od stavka 1. ovog članka osigurana osoba – dijete do navršene 18. godine života, te osigurana osoba sa smetnjama u duševnom i tjelesnom razvoju koja je nesposobna za samostalan život i rad, ne mora ispunjavati uvjet prethodnog osiguranja u Zavodu.

Članak 13.

Osiguranoj osobi Zavod osigurava pomagalo odgovarajućeg standarda i kvalitete u skladu s člankom 2. stavkom 3. ovog Pravilnika u vrijednosti propisanoj u Popisu pomagala.

Ako osigurana osoba pri ugovornom isporučitelju nabavi pomagalo veće vrijednosti od vrijednosti utvrđene u skladu sa stavkom 1. ovog članka, razliku u cijeni pomagala kao i cijeni popravka tog pomagala snosi osobno.

Za popravak pomagala iz stavka 2. ovog članka uključujući i rezervne dijelove za to pomagalo Zavod snosi troškove u visini troškova popravka standardnog pomagala iz stavka 1. ovog članka, a troškove rezervnog dijela za pomagalo veće vrijednosti, koje ne sadržava pomagalo utvrđeno u stavku 1. ovog članka, kao i troškove zamjene tog dijela, snosi osigurana osoba u cijelosti.

Članak 14.

Osigurana osoba obvezna je sudjelovati u dijelu troškova odobrenog pomagala, rezervnog dijela pomagala i potrošnog materijala iz članka 1. ovog Pravilnika, u visini 20% pune cijene pomagala u skladu s člankom 16. stavkom 3. Zakonom.

Propisani postotak sudjelovanja iz stavka 1. ovog Pravilnika utvrđuje se na ukupnu cijenu pomagala ostvarenih na osnovi jedne tiskanice potvrde o pomaganju iz članka 10. ovog Pravilnika.

Iznimno, osigurane osobe – djeca do navršene 18. godine života i osigurane osobe – djeca iz članka 10. stavka 5. i 6. Zakona nisu obvezne sudjelovati u dijelu troškova pomagala iz stavka 1. ovog članka.

Osigurana osoba kojoj je odobreno obnovljeno pomagalo iz članka 9. stavka 2. ovog Pravilnika obvezna je sudjelovati u dijelu troškova odobrenog pomagala u visini 50%-nog iznosa sudjelovanja za novo pomagalo iz stavka 1. ovog članka.

Iznos sudjelovanja osigurane osobe utvrđen u skladu sa stavkom 2. i 4. ovog Pravilnika ne smije iznositi manje od 1,50 proračunske osnovice, a za stomatološka pomagala osiguranih osoba od 18. do 65. godina starosti iznos sudjelovanja ne smije iznositi manje od 30,07 proračunske osnovice, odnosno osiguranih osoba starijih od 65 godina manje od 15,03 proračunske osnovice.

Ako bi iznos sudjelovanja osigurane osobe po jednoj tiskanici potvrde o pomaganju iznosio manje od iznosa utvrđenog stavkom 5. ovog članka osigurana osoba je obvezna platiti ukupnu cijenu pomagala.

Članak 15.

Osiguranoj osobi propisuje se pomagalo prema roku uporabe navedenom u Popisu pomagala.

Rokovi uporabe pomagala određuju se prema dobnim skupinama osiguranih osoba kako slijedi:

- I. – do navršene 7. godine života
- II. – od navršene 7. do navršenih 18 godina života
- III. – od navršene 18. do navršenih 65 godina života
- IV. – iznad 65. godine života.

Iznimno od stavka 2. ovoga članka rok uporabe za stomatološka pomagala određuje se kako slijedi:

- I. – do navršene 18. godine života
- II. – od navršene 18. do navršenih 65 godina života
- III. – iznad 65. godine života.

Osigurana osoba ostvaruje pravo na novo pomagalo kada je dosadašnje dotrajalo ili više nije funkcionalno, ali ne prije isteka roka uporabe iz stavka 2 i 3 ovog članka.

Pomagalo je dotrajalo kada trošak njegovog popravka iznosi više od 50% cijene novog pomagala, što utvrđuje posebno povjerenstvo koje imenuje rukovoditelj područnog ureda Zavoda u čijem radu sudjeluju dva radnika Zavoda, od kojih je jedan doktor medicine, te ugovorni isporučitelj koji isporučuje tu vrstu pomagala.

Rok uporabe pomagala računa se od dana propisivanja pomagala od strane izabranog doktora, odnosno od dana odobrenja nadležnog liječničkog povjerenstva Zavoda koja u skladu s ovim Pravilnikom podliježu odobrenju.

Članak 16.

Osiguranoj osobi može se, iznimno unutar propisanog roka uporabe pomagala, odobriti nabava novoga istovrsnog pomagala ili njegovog dijela ako je pomagalo prema nalazu izabranog doktora dotrajalo, odnosno postalo neuporabljivo za osiguranu osobu zbog nastalih anatomskih, fizioloških, te funkcionalnih promjena, a koje nisu posljedica nekorištenja pomagala, odnosno korištenja pomagala na nepropisan način.

Odobrenje za nabavu novog istovrsnog pomagala ili njegovog dijela iz stavka 1. ovog članka daje liječničko povjerenstvo Zavoda koje je prema ovom Pravilniku ovlašteno za davanje odobrenja za to pomagalo, a ako pomagalo prema Popisu pomagala ne podliježe odobrenju nadležnog liječničkog povjerenstva odobrenje daje liječničko povjerenstvo područnog ureda Zavoda.

Članak 17.

Pomagalo utvrđeno ovim Pravilnikom osiguranoj osobi propisuju na tiskanici potvrde o pomagalu iz članka 10. ovog Pravilnika, izabrani doktor opće/obiteljske medicine, pedijatar i doktor stomatologije s kojima je Zavod sklopio ugovor o pružanju zdravstvene zaštite (radnik ugovorne zdravstvene ustanove, odnosno ugovorni doktor privatne prakse – u daljnjem tekstu: izabrani doktor) prema kliničkom statusu i medicinskoj dokumentaciji, te prema prijedlogu doktora određene specijalnosti za pomagala za koja je to utvrđeno Popisom pomagala.

Ukoliko se utvrdi da je izabrani doktor propisao pomagalo suprotno odredbama ovog Pravilnika, utvrđuje mu se kazna u skladu s općim aktima Zavoda i preuzetim ugovornim obvezama.

Ukoliko se utvrdi da je doktor specijalist odgovarajuće specijalnosti predložio pomagalo u suprotnosti s odredbama ovog Pravilnika, uskraćuje mu se pravo predlaganja pomagala kroz 3 mjeseca, a za ponovljeni prijedlog u suprotnosti s odredbama ovog Pravilnika, uskraćuje mu se pravo predlaganja kroz godinu dana.

Ukoliko je pomagalo isporučeno, a utvrđeno je da je prijedlog protivan odredbama ovog Pravilnika, ugovornu zdravstvenu ustanovu u kojoj je zaposlen doktor specijalist koji je pomagalo predložio, odnosno ugovornu specijalističku ordinaciju privatne prakse teretit će se za iznos vrijednosti isporučenog pomagala.

Potvrda o pomagalu iz članka 10. ovog Pravilnika izdana na osnovi prijedloga doktora specijaliste iz stavka 3. ovog članka, te na osnovi prijedloga neugovornog doktora, odnosno neugovorne zdravstvene ustanove smatra se nevažećom u smislu ovog Pravilnika.

Članak 18.

Izdavanjem potvrde o pomagalu iz članka 10. ovog Pravilnika izabrani doktor potvrđuje potrebu osigurane osobe za pomagalom prema medicinskoj indikaciji u skladu s odredbama ovog Pravilnika za ostvarivanje prava na propisano pomagalo.

Članak 19.

Tiskanica potvrde o pomagalu iz članka 10. ovog Pravilnika vrijedi 30 dana od dana propisivanja, odnosno 30 dana od dana odobrenja liječničkog povjerenstva ako pomagalo podliježe odobrenju liječničkog povjerenstva, te je u tom roku osigurana osoba obvezna naručiti propisano pomagalo kod ugovornog isporučitelja, a stomatološka pomagala kod ugovornog doktora stomatologije.

Ugovorni isporučitelj, odnosno ugovorni doktor stomatologije obvezan je pomagalo isporučiti odmah, odnosno najkasnije u roku od 30 dana od dana narudžbe ako ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Ako osigurana osoba ne naruči pomagalo u propisanom roku ili potvrdu o pomagalu ne može iskoristiti iz bilo kojeg drugog razloga (gubitak potvrde, neupotrebljivost potvrde zbog oštećenja ili nečitljivosti podataka i slično), obvezna je ponoviti postupak propisivanja pomagala u skladu s člankom 11. Pravilnika.

Članak 20.

Osiguranoj osobi koja se nalazi na bolničkom liječenju ili bolničkoj medicinskoj rehabilitaciji zdravstvena ustanova obvezna je osigurati sva potrebna pomagala i potrošne materijale u skladu s ugovorenim standardom zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Doktor odgovarajuće specijalnosti u nadležnoj bolničkoj zdravstvenoj ustanovi obvezan je najmanje 7 dana prije otpusta s bolničkog liječenja osiguranoj osobi prema medicinskoj indikaciji utvrđenoj ovim Pravilnikom predložiti sva potrebna pomagala koja će koristiti nakon izlaska iz bolničke zdravstvene ustanove.

Kod ozljede ili bolesti nakon kojih je potrebno provesti prvu bolničku medicinsku rehabilitaciju, osiguranu osobu je prema kliničkom statusu i medicinskoj indikaciji u skladu s ovim Pravilnikom potrebno opskrbiti u najkraćem mogućem roku potrebnim pomagalima radi provođenja postupka medicinske rehabilitacije, a ugovorni isporučitelj obvezan je isporučiti pomagala kako bi se postupak rehabilitacije u zdravstvenoj ustanovi proveo.

Pomagala iz stavka 3. ovog članka propisuje doktor odgovarajuće specijalnosti iz ugovorne bolničke zdravstvene ustanove u kojoj se provodi prva bolnička medicinska rehabilitacija, a odobrava ih liječničko povjerenstvo područnog ureda Zavoda prema sjedištu bolničke zdravstvene ustanove uz obvezu povrata potvrde bolničkoj zdravstvenoj ustanovi najkasnije u roku od 3 dana od primitka potvrde kako bi ugovorni isporučitelj mogao osiguranoj osobi isporučiti odobreno pomagalo za potrebe provođenja bolničke medicinske rehabilitacije iz stavka 3. ovog članka.

Propisana pomagala iz stavka 2. ovog članka obvezno se navode u otpusnom pismu.

Članak 21.

Individualno izrađena pomagala:

1. proteze
2. ortoproteze
3. invalidska kolica za odrasle osobe, aktivna
4. invalidska kolica za djecu, aktivna

5. invalidska kolica za djecu s posebnom prilagodbom
6. invalidska kolica s težištem pomaknutim unazad
7. elektromotorna invalidska kolica

obvezno se prvi put primjenjuju osiguranoj osobi u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi kod prve bolničke medicinske rehabilitacije.

Prvo propisivanje pomagala iz stavka 1. ovog članka obavlja doktor odgovarajuće specijalnosti iz ugovorne bolničke zdravstvene ustanove sukladno članku 20. Pravilnika.

Svako sljedeće propisivanje pomagala iz stavka 1. ovog članka može obaviti izabrani doktor temeljem prijedloga doktora specijaliste odgovarajuće specijalnosti u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi ili u ugovornoj specijalističkoj ordinaciji privatne prakse.

Pomagala koja se primjenjuju za vrijeme trajanja prve bolničke medicinske rehabilitacije, propisuje doktor specijalist odgovarajuće specijalnosti iz ugovorne zdravstvene ustanove, a ugovorni isporučitelj obvezan je isporučiti osiguranoj osobi funkcionalno zadovoljavajuće pomagalo. Provjeru funkcionalnosti pomagala obavlja doktor specijalist koji je pomagalo propisao uz nazočnost ugovornog isporučitelja i osigurane osobe.

Prigovor na funkcionalnu ispravnost pomagala iz stavka 2. ovog članka ima pravo uložiti osigurana osoba ili doktor koji je pomagalo predložio, najkasnije u roku od 60 dana od dana isporuke pomagala.

Ocjenu funkcionalnosti pomagala prema prigovoru iz stavka 4. ovoga članka daje posebno povjerenstvo iz članka 26. ovog Pravilnika. Funkcionalnost pomagala povjerenstvo će ocjenjivati uz nazočnost osigurane osobe.

Ugovorni isporučitelj obvezan je postupiti prema nalazu povjerenstva iz stavka 5. ovoga članka.

Članak 22.

Ispravnost pomagala koje je osigurana osoba vratila u skladu s člankom 5. stavkom 2. ovog Pravilnika utvrđuju ovlašteni radnik Zavoda i ugovorni isporučitelj kojem je Zavod ugovorom povjerio posao popravka i servisiranja pomagala.

O pomagalima iz stavka 1. ovog članka Zavod vodi posebnu evidenciju, te odlučuje o njihovoj daljnjoj namjeni nakon povlačenja iz uporabe (članak 9. stavak 3. Pravilnika).

Članak 23.

Jamstveni rok za pomagala mora biti utvrđen za:

- pomagalo i zasebne dijelove pomagala koji moraju imati jamstvenu oznaku kvalitete u skladu s člankom 2. stavkom 3. ovog Pravilnika, a određuje ga proizvođač
- pomagalo i zasebne dijelove pomagala koji se izrađuju prema mjerama osigurane osobe, a određuje ga ugovorni isporučitelj pomagala.

Jamstveni rok za stomatološka pomagala utvrđen je Popisom pomagala.

Članak 24.

Jamstveni rok za pomagalo ili rezervni dio računa se od dana isporuke pomagala, odnosno ugradnje rezervnog dijela.

Članak 25.

Ako osigurana osoba nabavi pomagalo, rezervni dio za pomagalo ili izvrši popravak ili servis pomagala suprotno odredbama ovog Pravilnika i drugih općih akata Zavoda nastali trošak u cijelosti snosi osobno.

Članak 26.

U slučaju pisanog prigovora osigurane osobe na isporučeno pomagalo ili na nemogućnost njegovog korištenja, rukovoditelj područnog ureda Zavoda osniva povjerenstvo od tri člana u sastavu: izabrani doktor ili doktor specijalist odgovarajuće specijalnosti, ugovorni isporučitelj spornog pomagala i radnika Zavoda, koje u izvanupravnom postupku u prisutnosti osigurane osobe, donosi konačnu ocjenu o ispravnosti, odnosno funkcionalnosti pomagala.

Ako povjerenstvo iz stavka 1. ovog članka utvrdi osnovanost prigovora, ugovorni isporučitelj obvezan je otkloniti utvrđene nedostatke, a troškovi otklanjanja tih nedostataka terete onoga za koga povjerenstvo utvrdi da je odgovoran za nastali nedostatak.

Članak 27.

Iznimno, osigurana osoba može na prijedlog doktora specijaliste ostvariti pravo na pomagalo koje nije utvrđeno u Popisu pomagala.

Izabrani doktor propisuje pomagalo na potvrdi iz članka 10. ovog Pravilnika, koju zajedno s medicinskom dokumentacijom i potankim obrazloženjem medicinske indikacije za pomagalo, te tehničkom dokumentacijom osigurana osoba dostavlja na odobrenje liječničkom povjerenstvu za pomagala Direkcije, neposredno ili putem područnog ureda, odnosno ispostave područnog ureda Zavoda.

Liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije prije donošenja nalaza, mišljenja i ocjene obvezno po službenoj dužnosti pribavlja, u pravilu, tri ponude isporučitelja za pomagala iz stavka 1. ovog članka.

Ponuda iz stavka 3. ovoga članka obvezno sadrži naziv isporučitelja pomagala, naziv pomagala, oznaku proizvođača/zemlje podrijetla, jediničnu cijenu pomagala bez poreza na dodanu vrijednost, rok isporuke pomagala, dužinu trajanja jamstvenog roka, rok popravka unutar jamstvenog roka i nakon isteka jamstvenog roka, dužinu trajanja jamstvenog roka popravljenog pomagala, te izjavu o osiguranju zamjenskog pomagala za vrijeme popravka pomagala, kao i rok valjanosti ponude.

Liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije, kada daje odobrenje za pomagalo iz stavka 2. ovog članka, obvezno u nalazu, mišljenju i ocjeni navodi prema kojoj ponudi i po kojoj cijeni odobrava pomagalo, jamstveni rok pomagala i rok uporabe pomagala.

Liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije nakon donošenja nalaza, mišljenja i ocjene kojom odobrava, odnosno ne odobrava pomagalo iz stavka 2. ovog članka dostavlja cjelokupnu dokumentaciju izabranom doktoru.

Članak 28.

Za isporučeno pomagalo iz članka 27. ovog Pravilnika Zavod snosi troškove isporučitelju pomagala, prema čijoj ponudi je pomagalo odobreno, u roku od 30 dana od dana zaprimanja potvrde/računa o pomagalu na kojem je osigurana osoba svojim potpisom potvrdila preuzimanje pomagala.

III. VRSTE POMAGALA

A. ORTOPEDSKA POMAGALA

1. Proteze za ruke

Članak 29.

Proteze za ruke su nadomjesci za izgubljenju ruku, odnosno njezin dio.

Osigurana osoba kojoj nedostaje dio ili cijela ruka ima pravo na: protezu i njezine sastavne, odnosno rezervne i ostale dijelove utvrđene u Popisu pomagala.

Vrsta proteze osiguranoj osobi propisuje se u skladu s medicinskom indikacijom i ovisi o dobi osigurane osobe, uzroku i razini amputacije, njezinom kliničkom statusu i razini aktivnosti, a temeljem prijedloga doktora specijaliste odgovarajuće specijalnosti.

Prva primjena proteze obavlja se tijekom prve bolničke medicinske rehabilitacije u ugovornoj kliničkoj zdravstvenoj ustanovi koja je osposobljena za provođenje protetičke opskrbe osigurane osobe i to unutar roka od 6 mjeseci nakon amputacije ruke, a svaka sljedeća protetička opskrba ili zamjena ležišta proteze obavlja se u ugovornoj bolničkoj zdravstvenoj ustanovi ili u ugovornoj specijalističkoj ordinaciji.

Osigurana osoba ima pravo na šaku ili hvataljku, kao sastavni dio proteze ruke, a uz mehaničku šaku i na dva radna nastavka.

U slučaju nedostatka obje ruke ili ruke i noge ili nedostatka jedne ruke uz istodobnu nefunkcionalnost druge ruke osigurana osoba ima pravo na mioelektroničku protezu.

Mioelektroničku protezu, u pravilu, može se propisati osiguranoj osobi najranije nakon navršene 5. godine života.

Osigurana osoba s iznimno kratkim batrljkom ruke, kod kojeg standardnom opskrbom nije moguće osigurati retenciju proteze, ima pravo na silikonski uložak sa svornjakom i bravicom.

Osigurana osoba ima pravo na izmjenu ležišta proteze kada je takva izmjena nužna zbog anatomskih i funkcionalnih promjena na batrljku, a funkcionalnost ležišta nije moguće postići ispunom uloška.

2. Proteze za noge

Članak 30.

Proteze za noge su nadomjesci za izgubljenju nogu, odnosno njezin dio.

Osigurana osoba kojoj nedostaje dio ili cijela noga ima pravo na: protezu i njezine sastavne, odnosno rezervne i ostale dijelove utvrđene u Popisu pomagala.

Vrsta proteze osiguranoj osobi propisuje se u skladu s medicinskom indikacijom i ovisi o dobi osigurane osobe, uzroku i razini amputacije, njezinom kliničkom statusu i razini aktivnosti, a temeljem prijedloga doktora specijaliste odgovarajuće specijalnosti.

Prva primjena proteze obavlja se tijekom prve bolničke medicinske rehabilitacije u ugovornoj kliničkoj zdravstvenoj ustanovi koja je osposobljena za provođenje protetičke opskrbe osigurane osobe i to unutar roka od 6 mjeseci nakon amputacije noge, a svaka sljedeća protetička opskrba ili zamjena ležišta proteze obavlja se u ugovornoj bolničkoj zdravstvenoj ustanovi ili u ugovornoj specijalističkoj ordinaciji.

Kod prve primjene proteze nakon amputacije noge, obvezno se stavlja privremeno ležište, koje se u pravilu koristi od 6 do 12 mjeseci.

Osigurana osoba ima pravo na izmjenu ležišta proteze kada je takva izmjena nužna zbog anatomskih i funkcionalnih promjena na batrljku, a funkcionalnost ležišta nije moguće postići ispunom uloška, uporabom većeg broja navlaka, odnosno uporabom gel navlake.

Ovisno o medicinskoj indikaciji osigurana osoba ima pravo na protezu iz Popisa pomagala. Ako takva proteza nije iz medicinskih razloga odgovarajuća, ugovorni doktor određene specijalnosti ima pravo predložiti, a izabrani doktor propisati protezu kombiniranu od navedenih dijelova iz Popisa pomagala.

3. Ortoproteze

Članak 31.

Osigurana osoba ima pravo na ortoprotezu kod prirodnog nedostatka dijela noge, te kod skraćanja noge bilo kojeg uzroka koje se ne može korigirati ortopedskom cipelom.

Ortoproteze se osiguranoj osobi propisuju, te primjenjuju u ugovornim zdravstvenim ustanovama u skladu s člankom 30. stavkom 4. ovog Pravilnika.

4. Ortoze

Članak 32.

Ortoze se primjenjuju tijekom liječenja ili medicinske rehabilitacije radi kontrole i poboljšanja funkcije pojedinog dijela tijela.

Osigurana osoba ima pravo na ortoza za ruke, noge i kralježnicu prema medicinskoj indikaciji koju utvrđuje doktor odgovarajuće specijalnosti u skladu s Popisom pomagala.

4.1. Ortoze za ruke

Članak 33.

Osigurana osoba ima pravo na ortoza za prste, šaku i ručni zglob u slučaju sljedećih medicinskih indikacija:

- za stabilizaciju u potrebnom položaju (statičke)
- za sprječavanje kontrakture i razgibavanje zglobova šake i prstiju (dinamičke).

Na statičke ortoze imaju pravo osigurane osobe s reumatoidnim artritisom, tetraplegijom, prirodnim manama, paralizom ruke zbog lezije živaca, te nakon rekonstruktivnih operativnih zahvata.

Dinamičke ortoze primjenjuju se u konzervativnom ili operacijskom liječenju lezija živaca i tetiva ruke.

Osigurana osoba ima pravo na ortoza za cijelu ruku, odnosno rame i lakat samo nakon operativnih zahvata radi osiguranja pravilnog položaja ruke i to:

- na ortoza, kod manjih operacijskih zahvata na ramenu i nadlaktici
- na stabilizacijsku ortoza, tekstilnu kod otvorene ili artroskopske stabilizacije ramena, artroplastike ramena, osteosinteze gornjeg dijela nadlaktične kosti, rekonstrukcije rotatorne manžete, a u neoperacijskom liječenju kod prijeloma gornjeg dijela nadlaktične kosti i primarnog iščašenja ramena, te klijenuti ruke

– na abdukcijsku ortožu (jastuk), kod rekonstrukcije rotatorne manžete, artroplastike ramena, osteosinteze gornjeg dijela nadlaktične kosti i transpozicije mišića ramena.

4.2. Ortoze za noge

4.2.1. Ortoze za nožni zglob i stopalo

Članak 34.

Osigurana osoba ima pravo na ortožu (AFO) za stabilizaciju nožnog zgloba i stopala, rasterećenje potkoljenice, te substituciju neurološkog deficita u sljedećim indikacijama:

1. kljenuti stopala bilo koje geneze
2. za stabilizaciju kroničnog instabiliteta nožnog zgloba
3. nakon loše saniranog prijeloma kostiju nožnog zgloba (s postraničnim pojačanjem)
4. za korekciju metatarsus adductus III. stupnja (rigidni)
5. za korekciju hallux valgusa u dobi od 10 do 18 godina
6. za liječenje rupture Ahilove tetive
7. za rasterećenje potkoljenice u slučaju pseudoartroze i kongenitalne mane.

4.2.2. Ortoze za koljeno

Članak 35.

Osigurana osoba ima pravo na ortožu za stabilizaciju ivera i koljena tijekom konzervativnog ili nakon operativnog liječenja u sljedećim indikacijama:

1. podiverna manšeta kod Morbus Osgood-Schlatter i entezitisa patelarnog ligamenta
2. ortoza za stabilizaciju patele kod konzervativnog ili postoperacijskog liječenja instabiliteta patele
3. ortoza za koljeno, stabilizirajuća, (zglobna, duga) kod konzervativnog liječenja rupture kolateralnih ligamenata, nakon luksacije koljena, te za konzervativno i operacijsko liječenje rupture stražnje ukrižene sveze
4. ortoza za koljeno (unilateralna, zglobna) za rasterećenje femorotibijalnog zgloba nakon kirurškog liječenja hondralnog defekta
5. tutor ortoza koljena – za postoperacijsku imobilizaciju koljena.

4.2.3. Ortoze za kuk

Članak 36.

Osigurana osoba ima pravo na ortožu za kuk u sljedećim indikacijama:

1. liječenje djece zbog razvojnog iščašenja kuka (Pavlikovi remenčići)
2. stabilizacija reponiranog kuka (abdukcijska ortoza)
3. Legg-Calvé-Perthesove bolesti ili u produžetku liječenja razvojnog iščašenja kuka djeteta tijekom ustajanja i hodanja (Atlanta ortoza)
4. u odraslih bolesnika nakon luksacije kuka ili luksacije endoproteze, reimplantacije endoproteze, tumorske endoproteze i stanja »visećeg kuka« (ortoza za kuk, stabilizacijska zglobna).

4.2.4. Ortoze za koljeno, nožni zglob i stopalo (KAFO)

4.2.5. Ortoze za kuk, koljeno, nožni zglob i stopalo (HKAFO)

Članak 37.

Osigurana osoba s neurološkim deficitom ima pravo na ortozu (zglobnu) za stabilizaciju koljena, nožnog zgloba i stopala, i/ili kuka, koljena, nožnog zgloba i stopala, odnosno na recipročnu ortozu za hod zbog kljenuti jedne ili obje noge kad se ortozom može postići kretanje.

Abdukcijska ortoza za noge, bez zgloba, primjenjuje se jednokratno nakon operacije za održavanje korigiranog položaja kuka, koljena i stopala kod bolesnika s cerebralnom paralizom.

4.3. Ortoze za kralježnicu (trup)

Članak 38.

Osigurana osoba ima pravo na ortozu za kralježnicu u sljedećim indikacijama:

- za ispravljanje i sprječavanje deformacije zbog juvenilnih i adolescentnih skolioza i kifoza
- za imobilizaciju kralježnice zbog ozljede ili patološkog prijeloma
- za potporu i rasterećenje kralježnice tijekom bolesti, odnosno nakon operativnih zahvata.

Osnovni kriteriji za propisivanje ortoze zbog idiopatskih skolioza su: dob intenzivnog rasta, Cobbov kut 20 – 45 stupnjeva, koštana zrelost do 4 po Risseru. Osnovni kriterij za propisivanje ortoze zbog adolescentne kifoze je dob intenzivnog rasta i Cobbov kut veći od 50 stupnjeva. Korektivne ortoze za kralježnicu propisuju se i primjenjuju u specijalističkoj ordinaciji za liječenje skolioze i kifoze.

Ortoze za imobilizaciju kralježnice primjenjuju se u konzervativnom liječenju prijeloma kralježnice ili postoperativno nakon spondilodeze, te nakon ozljede vratne kralježnice i atlantoaksijalne luksacije zbog reumatoidnog artritisa.

Potporno-rasteretne ortoze za kralježnicu (elastične) primjenjuju se kod učestalih bolnih sindroma kralježnice (evidentiranih u povijesti bolesti osigurane osobe od strane izabranog doktora i ugovornog doktora specijalista ortopeda ili fizijatra), nakon ponovljenih operativnih zahvata zbog diskus hernije kada postoji instabilitet i neurološki deficit, spondilolisteza stupanj 2, te kod denzitometrijski dokazane osteoporoze koja se tretira i medikamentozno.

Osigurana osoba u razdoblju rasta ima pravo na korekcijsku ortozu za kokošja prsa.

5. Ortopedske cipele

Članak 39.

Osigurana osoba ima pravo na individualno izrađene ortopedске cipele prema sadrenom odljevu.

Ortopedske cipele iz stavka 1. ovog članka propisuju se osiguranoj osobi koja može hodati, u slučaju sljedećih bolesti ili stanja:

1. Pes equinus
2. Pes equinovarus
3. Pes excavatus
4. Talus verticalis (postoperativno)
5. Pes adductus (postoperativno)
6. Pes paralyticus (kod kljenuti stopala koju je moguće ortopedskom cipelom kontrolirati)
7. kraće noge od 1,5 cm na više u djece (do 18. godine) i od 2,5 cm na više u odraslih
8. ukočenoga gornjega nožnog zgloba ili više drugih zglobova stopala
9. izrazite trofičke promjene s ulceracijom stopala, neurogenom artropatijom ili elefantijazom
10. teške deformacije stopala ili nožnog zgloba nakon loše saniranog prijeloma, zbog čega nije moguće korištenje konfekcijske obuće
11. Hallux valgus superductus (drugi prst preko palca, s kontraindikacijom za operativno liječenje)
12. Digitus superductus I., II. i V. prsta stopala ako postoji kontraindikacija za operativno liječenje.
13. teške upalne i destruktivne promjene kod reumatoidnog artritisa stopala ili gornjega nožnog zgloba, zbog čega nije moguće korištenje konfekcijske obuće
14. nedostatka palca ili tri prsta stopala, ili manjka dijela nožja ili donožja, kada se ne koristi proteza
15. kada su ortopedske cipele sastavni dio ortoze.

Iznimno od stavka 2. ovog članka osigurana osoba koja prema funkcionalnom statusu otežano hoda i koristi invalidska kolica za kretanje temeljem prijedloga uz obrazloženje doktora specijaliste, ima pravo na ortopedsku cipelu ako zbog deformacije stopala iz točke 1., 2., 3., 9., 10. i 13. istog stavka ne može koristiti konfekcijsku obuću.

Osigurana osoba ima pravo na unutarnju cipelu kada se deformacija ili manjak stopala iz stavka 2. točke 1., 2. i 10. ovog članka ne mogu odgovarajuće korigirati ortopedskom cipelom. U tom slučaju preko unutarnje cipele koristi se ortopedska cipela kao sastavni dio ortoze.

Osigurana osoba uz ortopedsku cipelu ima pravo i na cipelu za zdravu nogu.

6. Ortopedski ulošci

Članak 40.

Osigurana osoba od navršene 3. do navršene 16. godine života ima pravo na individualno izrađene ortopedske uloške zbog Pedes planovalgi.

7. Štake, štap i hodalice

Članak 41.

U slučaju ozljede ili bolesti, ovisno o funkcionalnom statusu, osigurana osoba ima pravo na sljedeća pomagala za omogućavanje kretanja:

1. jednu ili dvije štake
2. hodalicu s dvije, tri ili četiri nožice sa ili bez kotača, s rukohvatima
3. štap s četiri nožice kod hemipareze.

8. Invalidska kolica

Članak 42.

Osigurana osoba ima pravo na invalidska kolica na ručni ili elektromotorni pogon, koja su utvrđena u Popisu pomagala, a vrsta invalidskih kolica propisuje se ovisno o funkcionalnom statusu i razini svakodnevne fizičke aktivnosti osigurane osobe.

Invalidska kolica propisuju se i primjenjuju za vrijeme prve bolničke medicinske rehabilitacije u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, a nakon utvrđene trajne onesposobljenosti sustava za kretanje. Medicinska indikacija za invalidska kolica utvrđuje se timski i interdisciplinarno (doktor specijalist ortoped ili fizijatar, radni terapeut ili fizioterapeut).

Uz medicinsku dokumentaciju potrebno je priložiti tehničko-mjerni list u kojem se navodi širina sjedala kolica, dubina i visina naslona, te visina potkoljenica.

Svako sljedeće propisivanje invalidskih kolica može se obavljati prema prijedlogu doktora specijaliste iz specijalističke ordinacije ugovorne zdravstvene ustanove.

Invalidska kolica iz stavka 1. ovog članka propisuje izabrani doktor.

Članak 43.

Osigurana osoba ima pravo na jedna invalidska kolica i to od navršene 3. godine života.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, osigurana osoba koja je na redovnom školovanju, koja prihode ostvaruje redovnim radom, te koja je prema ovom Pravilniku ostvarila pravo na elektromotorna invalidska kolica, ima pravo na još jedna invalidska kolica standardne izrade na ručni pogon čiji se rok uporabe utvrđuje u dvostrukom trajanju.

Osigurana osoba iz stavka 2. ovog članka može umjesto invalidskih kolica standardne izrade na ručni pogon izabrati invalidska kolica s toaletnim dodatkom.

Osigurana osoba koja trajno koristi invalidska kolica ima pravo na odgovarajući jastuk za invalidska kolica iz članka 52. ovog Pravilnika.

Članak 44.

Osigurana osoba kod koje se prema kliničkom statusu, stupnju onesposobljenosti i tjelesnim mjerama ne mogu primijeniti odgovarajuća standardizirana invalidska kolica, kao i osigurana osoba čiji biološki rast ne prati kronološku dob ima pravo na invalidska kolica s posebnom prilagodbom i nužnim dodacima u skladu s odredbom članka 42. stavka 2. i 3. ovog Pravilnika.

Osigurana osoba iz stavka 1. ovog članka koja se nalazi na redovnom školovanju o kojem je obvezna priložiti potvrdu ima pravo za vrijeme tog školovanja na još jedna invalidska kolica s posebnom prilagodbom i nužnim dodacima.

Članak 45.

Osigurana osoba ima pravo na invalidska kolica na ručni pogon u slučaju sljedećih bolesti ili stanja:

1. tetraplegije, triplegije, paraplegije i hemiplegije, te tetrapareze, tripareze, parapareze i hemipareze težeg stupnja, pa nije moguće kretanje bez uporabe invalidskih kolica,
2. amputacije obje noge iznad nožnog zgloba, bez obzira na korištenje proteza,

3. amputacije jedne noge, kada zbog sveukupnoga kliničkog statusa nije moguća primjena proteze,

4. teških degenerativnih ili destruktivnih procesa, poslijetraumatskih deformacija ili prirođenih bolesti nogu, kad nije moguće kretanje upotrebom štaka ili hodalice.

Članak 46.

Osiguranoj osobi koja ispunjava uvjete za odobrenje invalidskih kolica utvrđena u Popisu pomagala propisuju se sljedeće vrste invalidskih kolica:

1. odrasloj osobi potpuno ovisnoj o tuđoj pomoći s niskom razinom svakodnevne aktivnosti propisuju se invalidska kolica standardne izrade
2. odrasloj osobi i djeci s visokom razinom aktivnosti u svakodnevnom životu koja samostalno mogu upravljati invalidskim kolicima, propisuju se kolica za aktivne osobe
3. osobi s hemiplegijom koja invalidska kolica može pokretati pomoću jedne ruke propisuju se kolica na pogon jednom rukom ili pogon polugom
4. osobi s obostranom amputacijom nogu propisuju se invalidska kolica s težištem pomaknutim unazad
5. osobi s obostranom amputacijom nogu bilo koje razine iznad razine gležnja i visokom razinom aktivnosti u svakodnevnom životu u dobi od 18. do 65. godine mogu se, na osnovi prijedloga rehabilitacijskog tima, propisati aktivna invalidska kolica
6. odrasloj osobi i djeci, koja zbog svoga kliničkog statusa i deformacija koštano zglobnog sustava ne mogu samostalno upravljati kolicima niti pravilno sjediti u kolicima, propisuju se kolica s posebnom prilagodbom za odrasle, odnosno posebnom prilagodbom za djecu
7. djeci s niskom razinom aktivnosti ili nemogućnošću samostalnog upravljanja invalidskim kolicima propisuju se kolica za djecu standardne izrade.

Članak 47.

Osiguranoj osobi s najvećim stupnjem onesposobljenosti sustava za kretanje mogu se propisati invalidska kolica na elektromotorni pogon, kada zbog kljenuti ili deformacije ruku i nogu ne može aktivno pokretati kolica na ručni pogon, ali pokretom prstiju ili glavom može sigurno upravljati elektromotornim kolicima.

Medicinska indikacija za invalidska kolica na elektromotorni pogon utvrđuje se timski i interdisciplinarno (doktor specijalist ortoped ili fizijatar, radni terapeut ili fizioterapeut).

Uz medicinsku dokumentaciju potrebno je priložiti tehničko-mjerni list u kojem se navodi širina sjedala kolica, dubina i visina naslona, te visina potkoljenica.

Prva primjena kolica na elektromotorni pogon obavlja se timski u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi uz obvezno testiranje vožnje.

Svaki sljedeći prijedlog za propisivanje invalidskih kolica na elektromotorni pogon može se obavljati i u specijalističkoj ordinaciji ugovorne zdravstvene ustanove.

Uz Potvrdu o pomagalima kod prve i svake sljedeće primjene Zavodu se za osiguranu osobu dostavlja: medicinska dokumentacija, nalaz i mišljenje psihologa o sposobnosti sigurnog upravljanja kolicima, te kod neuromuskularnih bolesti nalaz neurologa.

Invalidska kolica iz stavka 1. ovog članka mogu se propisati osiguranoj osobi najranije od navršene 12. godine života, s time da je za osigurane osobe od navršene 12. do navršene 18. godine života potrebna prethodna pisana suglasnost roditelja, skrbnika ili osobe kojoj je dijete povjereno na čuvanje i odgoj.

B. DRUGA POMAGALA

1. Toaletni stolac

Članak 48.

Osigurana osoba koja se zbog bolesti ili ozljede ne može kretati ima pravo na toaletni stolac s posudom ako nije ostvarila pravo na invalidska kolica s toaletnim dodatkom ili drugo pomagalo za kretanje.

2. Rukavice, rukavi, nogavice

Članak 49.

Osigurana osoba ima pravo na odgovarajuće rukavice u slučaju:

1. pokretanja invalidskih kolica na ručni pogon,
2. amputacije najmanje dva prsta jedne ruke,
3. deformacije šake i prstiju s ispadom funkcije, nakon ozljede ili bolesti.

Članak 50.

Osigurana osoba u slučaju trajne disfunkcije limfnog sustava (elefantijaze, otok ruke poslije amputacije dojke), kao kompresivna terapija kod ulcusa crurisa koji je u tretmanu pokrivalima za rane, te kod dokazane tromboze ima pravo na elastične terapijske kompresivne rukavice, rukave, nogavice, odnosno na elastično kompresivno pomagalo za druge dijelove tijela.

Osigurana osoba zbog promjena nastalih poslije opeklina i velikih ožiljaka ima pravo na:

- rukavice, rukave, odnosno nogavice podložene vazelinskom gazom ili na
- elastične terapijske rukavice, rukave, nogavice, odnosno kompresivna elastična pomagala.

3. Utege, suspenzori i pojasevi

Članak 51.

Osigurana osoba ima pravo na:

1. utegu, zbog ingvinalne, femoralne ili skrotalne te umbilikalne kile
2. suspenzorij, zbog skrotalne kile, traumatskih ili upalnih promjena na mošnicama ili testisima, odnosno »vodene kile« koja se ne može operacijski izliječiti
3. trbušni pojas, zbog pupčane ili neke druge kile trbušnog zida koja se ne može operacijski izliječiti
4. trbušni pojas, za trudnice s izrazito slabom trbušnom stijjenkom
5. trbušni elastični pojas za stomu.

4. Antidekubitalna pomagala i jastuci

Članak 52.

Osigurana osoba ima pravo na sljedeća pomagala:

1. antidekubitalni jastuk za sjedenje u kolicima kod osoba s paraparezom, tetraparezom, paraplegijom, tetraplegijom i obostranom natkoljениčnom amputacijom
2. antidekubitalni madrac za osigurane osobe s tetraplegijom, kada postoji potpuni senzomotorni gubitak (ASIA A) ili potpuni motorni gubitak i oštećen senzibilitet (ASIA B) neurološka razina cervikotorakalnog prijelaza, te kada osigurana osoba veći dio dana provodi u krevetu s dekubitalnom ulceracijom kože
3. antidekubitalni madrac s kompresorom za osigurane osobe s paraplegijom kada uz senzomotorni gubitak postoje dekubitalne ulceracije kože (stupanj 3 – 4) na više različitih lokacija, te kod potpuno nepokretnih osiguranih osoba koje imaju dekubitalne ulceracije kože (stupanj 3 – 4) na više različitih lokacija
4. jastuk za kolica kod svih osiguranih osoba koje trajno koriste invalidska kolica zbog hemipareze, hemiplegije i obostrane amputacije nogu.

5. Pokrivala za rane

Članak 53.

Prema prijedlogu doktora specijaliste kirurga ili dermatovenerologa, izabrani doktor osiguranoj osobi može propisati pokrivala za rane utvrđene u Popisu pomagala u slučaju:

1. dekubitalnih kroničnih rana, ovisno o stupnju oštećenja (rane prekrivene suhim nekrozama, sa sekrecijom, inficirane rane, kombinirane površine rana i rane u fazi granulacije i epitelizacije)
2. potkoljениčnog vrijeđa
3. dijabetičkog stopala
4. opekline
5. bulozne epidermolize.

Prvo propisivanje pomagala iz stavka 1. ovoga članka obavlja izabrani doktor, prema prijedlogu specijaliste odgovarajuće specijalnosti. Naredne mjesečne količine propisuje izabrani doktor na temelju praćenja potreba svojeg pacijenta, uz obvezu osigurane osobe da najmanje jednom u tri mjeseca izabranom doktoru dostavi nalaz specijaliste odgovarajuće specijalnosti o potrebi nastavka terapije odnosno izmjene vrste pomagala iz stavka 1. ovoga članka.

Ako je klinički status rane unutar jednog mjeseca bez poboljšanja, odnosno ako je nastupilo pogoršanje, izabrani doktor ne smije nastaviti propisivati istu vrstu pokrivala za rane.

6. Umjetne dojke i grudnjaci

Članak 54.

Osigurana osoba zbog amputacije dojke ima pravo na:

– privremenu umjetnu dojku, koja se odobrava samo jednom, odmah nakon operacije, prema preporuci kirurga

– trajnu umjetnu dojku, koja se daje nakon nošenja privremene dojke.
Osigurana osoba, koja je dobila trajnu umjetnu dojku, ima pravo na dva platnena grudnjaka godišnje.

7. Vlasulje

Članak 55.

Osigurana osoba ima pravo na vlasulju od umjetnih vlakana zbog trajnog ili privremenog gubitka kose kao posljedice zračenja ili kemoterapije, hormonalne disfunkcije, odnosno skalpiranja kože glave zbog ozljede.

8. Pomagala za probavni sustav

Članak 56.

Osigurana osoba ima pravo na sljedeća pomagala za probavni sustav:

1. zbog kolostome, odnosno ileostome:
  - a) samoljepive, jednodijelne vrećice za stolicu, raznoликih promjera
  - b) vrećice s dvokomponentnim, dvodijelnim sustavom, raznoликih promjera
  - c) stoma zatvarač s filterom određenih promjera.
2. ostala pomagala za probavni sustav:
  - a) rektalnu plastičnu sondu
  - b) irigator s priborom za stoma otvor
  - c) nazogastričnu sondu
  - d) stomahezivnu pastu kod erozije kože oko stome
  - e) stoma puder kod erozije kože oko stome, te kod parastomalnog dermatitisa
  - f) elastični remen za stoma pomagala.
  - g) sredstvo za skidanje ljepila.

Osigurana osoba koja koristi stoma pomagala, ako postoji medicinska indikacija, može ostvariti pravo na dodatni broj baznih pločica i vrećica kada joj ponestane jedan od dijelova navedenog pomagala uz odobrenje liječničkog povjerenstva za pomagala Direkcije.

Prvo propisivanje vrste pomagala iz stavka 1. ovoga članka obavlja izabrani doktor, prema prijedlogu specijaliste odgovarajuće specijalnosti. Tromjesečne količine propisuje izabrani doktor na temelju praćenja potreba svojeg pacijenta (stanju trbušne stijenke, izvedbi stome, razini aktivnosti i životnoj dobi pacijenta, načinu prehrane i drugim pratećim zdravstvenim stanjima), uz obvezu osigurane osobe da prema potrebi, izabranom doktoru dostavi nalaz specijaliste odgovarajuće specijalnosti o provođenju terapije.

9. Pomagala kod urinostome

Članak 57.

Osigurana osoba ima pravo na sljedeća pomagala i potrošni materijal kod urinostome:

- plastične vrećice za urin kod urinostome, jednodijelni sustav
- plastične vrećice za urin kod urinostome, dvodijelni sustav, različite veličine
- ostala pomagala (pasta, puder, sredstvo za skidanje ljepila, elastični remen za stoma pomagala).

Osigurana osoba koja koristi stoma pomagala, ako postoji medicinska indikacija, može ostvariti pravo na dodatni broj baznih pločica i vrećica kada joj ponestane jedan od dijelova navedenog pomagala uz odobrenje liječničkog povjerenstva za pomagala Direkcije.

Prvo propisivanje vrste pomagala iz stavka 1. ovoga članka obavlja izabrani doktor, prema prijedlogu specijaliste odgovarajuće specijalnosti. Tromjesečne količine propisuje izabrani doktor na temelju praćenja potreba svojeg pacijenta (stanju trbušne stijenke, izvedbi stome, razini aktivnosti i životnoj dobi pacijenta, načinu prehrane i drugim pratećim zdravstvenim stanjima) uz obvezu osigurane osobe da prema potrebi, izabranom doktoru dostavi nalaz specijaliste odgovarajuće specijalnosti o provođenju terapije.

10. Pomagala za urogenitalni sustav

Članak 58.

Osigurana osoba zbog inkontinencije urina ima pravo na sljedeća pomagala za urogenitalni sustav:

1. kondome:

- a) silikonske samoljepive s otvorom za spoj na plastičnu vrećicu za urin
- b) latex koji se lijepi ljepljivom trakom, s otvorom za plastičnu vrećicu za urin
- c) latex koji se lijepi ljepilom, s otvorom za plastičnu vrećicu za urin
- d) latex samoljepivi, s otvorom za plastičnu vrećicu za urin
- e) ljepilo za kondome
- f) sredstvo za skidanje ljepila za kondome

2. vrećice:

- a) za urin, uz nogu, u spoju s kondomom i s ispustom, sa zaštitnom tkaninom od strukturiranog mikrovlakna i dvije vezne trake
- b) za urin za višekratnu uporabu, sa sistemom za ispust urina
- c) za urin za jednokratnu uporabu.

Osigurana osoba koja je inkontinentna i nepokretna (ne kontrolira stolicu i mokrenje), a može sjediti i kretati se uz pomoć invalidskih kolica, ima pravo uz jednu vrstu kondoma i na dvije vrste vrećica za urin u količini propisanoj Popisom pomagala za svaku vrstu vrećice

Osigurana osoba koja je inkontinentna (ne kontrolira stolicu i mokrenje), a zbog potpune nepokretnosti stalno leži u krevetu (coma vigile i dr.), ima pravo uz trajne katetere na vrećice za urin za višekratnu uporabu, sa sistemom za ispust urina i jednokratne nepropusne podmetače za krevet u količini propisanoj Popisom pomagala.

Osigurana osoba uz odgovarajući broj pomagala iz stavka 1. ovog članka ima pravo na odgovarajući broj pomagala iz članka 59. i 60. ovog Pravilnika, s tim da ukupna tromjesečna količina tih pomagala u kombinaciji, za koja je u Popisu pomagala propisana pojedinačna tromjesečna količina, odgovara zbroju njihovih dnevnih količina potrebnih osiguranoj osobi.

Pomagala koja se mogu ostvariti u kombinaciji prema stavku 4. ovog članka su: kateteri za jednokratnu uporabu, gel za podmazivanje i dezinfekciju uretre, kondomi, ljepilo za kondome, sredstvo za skidanje ljepila za kondome, vrećice za urin i pelene.

Članak 59.

Osigurana osoba ima pravo na sljedeća pomagala za urogenitalni sustav zbog retencije urina:

- a) katetere za jednokratnu uporabu pri samokateterizaciji ili kateterizaciji
- b) trajni kateter od silikona, ili od silikoniziranog lateksa

- c) gel za podmazivanje i dezinfekciju uretre
- d) ogledalo za žene pri samokateterizaciji.

Osigurana osoba ima pravo na samo jednu vrstu katetera.

Osigurana osoba iz stavka 1. ovog članka ima pravo i na pomagala iz članka 58. stavka 1. točke 2. podtočke b) i c) ovog Pravilnika.

Članak 60.

Osigurana osoba starija od 3 godine zbog medicinskih indikacija iz stavka 2. i 3. ovog članka, te koja za trajnu posljedicu ima inkontinenciju urina i/ili stolice ima pravo na sljedeća pomagala:

1. pelene obične u količini utvrđenoj u Popisu pomagala
2. pelene u spoju s gaćicama u količini i veličini utvrđenoj u Popisu pomagala
3. pelene u spoju s gaćicama, visoko upijajuće za noć u količini i veličini utvrđenoj u Popisu pomagala
4. anatomske uloške po mjeri u količini i veličini utvrđenoj u Popisu pomagala
5. gaćice mrežaste elastične prema tjelesnoj težini u količini utvrđenoj u Popisu pomagala
6. zaštitni podložak za krevet za jednokratnu uporabu različite veličine, kada postoji inkontinencija urina i stolice.

Osigurana osoba ostvaruje pravo na pomagalo iz stavka 1. ovog članka:

1. zbog prirodene mane i/ili bolesti urogenitalnog ili probavnog sustava, a posljedica je trajna inkontinencija urina i/ili stolice
2. zbog bolesti i/ili ozljeda živčanog sustava, a posljedica je trajna inkontinencija urina i/ili stolice
3. zbog smetnje svijesti prema »Glasgow coma scale« od 0 do 8
4. zbog mentalne retardacije osoba starijih od 3 godine, a posljedica je inkontinencija urina i/ili stolice.

U slučaju kompletne inkontinencije urina (srednje teška inkontinencija) osigurana osoba ima pravo na pelene u spoju s gaćicama za dan u količini i veličini utvrđenoj u Popisu pomagala.

U slučaju kompletne inkontinencije urina, a djelomično stolice (teška inkontinencija), osigurana osoba ima pravo na kombinaciju pelena u spoju s gaćicama za dan i visoko upijajućih pelena u spoju s gaćicama za noć u količini i veličini utvrđenoj u Popisu pomagala.

U slučaju kompletne inkontinencije urina i stolice (vrlo teška inkontinencija), osigurana osoba ima pravo na kombinaciju pomagala anatomske uloške, gaćice mrežaste elastične i visoko upijajuće pelene u spoju s gaćicama za noć, u količini i veličini utvrđenoj u Popisu pomagala.

Izabrani doktor koji propisuje pelene obvezan je navesti koju vrstu i koju veličinu pelena utvrđenih u Popisu pomagala propisuje osiguranoj osobi.

Osigurana osoba ima pravo koristiti pomagala u kombinaciji kako je navedeno u Popisu pomagala.

Osigurana osoba smještena u domu socijalne skrbi kod koje postoje medicinske indikacije iz stavka 2. ovog članka, a koja je pravo na pelene u spoju s gaćicama, anatomske uloške i mrežaste gaćice ostvarila u domu socijalne skrbi osnovom ugovora o javnoj nabavi pomagala pri inkontinenciji za potrebe domova socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj, sklopljenog između Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi i isporučitelja tih pomagala, nema pravo na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja ostvariti ta pomagala ako ih je ostvarila u količini i odgovarajućoj kombinaciji kako je to utvrđeno ovim Pravilnikom. U

suprotnom ima pravo na teret obveznog zdravstvenog osiguranja ostvariti pravo na razliku u standardu prava na ta pomagala utvrđenom u skladu s ovim Pravilnikom.

11. Pomagala za disanje

Članak 61.

Osigurana osoba ima pravo na sljedeća pomagala za disanje za potrebe liječenja u kući:

1. endotrahealnu kanilu s priborom
2. koncentrator kisika, kada osigurana osoba boluje od teškog spastičnog bronhitisa, kronične opstruktivne bolesti pluća težega stupnja s posljedičnom kroničnom, globalnom respiratornom insuficijencijom, a kada je nužno dugotrajno liječenje kisikom u kući
3. inhalator kod kroničnih opstruktivnih bolesti dišnih putova težeg stupnja u kojih je nužna dugotrajna uporaba
4. aspirator i aspiracijske katetere kod traheotomiranih osiguranih osoba koje imaju pojačanu sekreciju.

Za pomagalo iz stavka 1. točke 2. ovog članka prethodno je potrebno provesti dijagnostičke postupke u ugovornim zdravstvenim ustanovama.

Osigurane osobe koje imaju spinalnu mišićnu atrofiju i nalaze se na kućnom liječenju, imaju pravo na:

1. ovlaživač za kisik
2. raspršivač (za inhalator)
3. podloške za endotrahealnu kanilu
4. fiksacijske trake za endotrahealnu kanilu – male
5. endotrahealnu kanilu bez poklopca s korekcijom
6. endotrahealnu masku.

12. Pomagala kod šećerne bolesti

Članak 62.

Osigurana osoba koja boluje od šećerne bolesti ima pravo na sljedeća pomagala:

1. štrcaljke za inzulin s integriranom iglom (za davanje inzulina koji je pakiran u bočici)
2. inzulinski injektor u obliku olovke za davanje inzulina za terapiju humanim inzulinom (za davanje humanog inzulina koji je pakiran u staklenom ulošku koji se umeće u injektor)
3. dijagnostičke trake za provjeru razine glukoze u krvi (okularno očitavanje)
4. dijagnostičke trake za provjeru razine glukoze i ketona u urinu (okularno očitavanje)
5. uređaj za brzo očitavanje razine glukoze u krvi
6. dijagnostičke trake za provjeru razine glukoze u krvi pomoću uređaja za brzo očitavanje.

U slučaju kada osigurana osoba koja prema nalazu doktora medicine, specijaliste interniste endokrinologa ili pedijatra endokrinologa prima više puta dnevno inzulin različitih formulacija, mogu joj se odobriti dva uređaja za davanje inzulina različitih formulacija, a uz odgovarajući broj igala prema Popisu pomagala.

Prvo propisivanje vrste pomagala iz stavka 1. ovoga članka obavlja izabrani doktor, prema prijedlogu doktora specijaliste odgovarajuće specijalnosti. Svako slijedeće propisivanje tromjesečne količine propisuje izabrani doktor na temelju praćenja potreba svojeg pacijenta, uz obvezu osigurane osobe da prema potrebi, izabranom doktoru dostavi nalaz specijaliste odgovarajuće specijalnosti o provođenju terapije.

U slučaju kada osigurana osoba u sklopu liječenja koristi inzulinsku crpku ima pravo na sljedeći potrošni materijal:

1. sustav za infuziju za inzulinsku crpku
2. spremnik za inzulin u inzulinskoj crpki
3. baterije
4. zaštitnu navlaku za crpku
5. pojas za struk (kod inzulinske crpke).

Prvo propisivanje pomagala iz stavka 4. ovoga članka obavlja izabrani doktor, prema prijedlogu specijaliste odgovarajuće specijalnosti uz odobrenje liječničkog povjerenstva područnog ureda Zavoda. Svako slijedeće propisivanje tromjesečne količine propisuje izabrani doktor na temelju praćenja potreba svojeg pacijenta, uz obvezu osigurane osobe da prema potrebi, izabranom doktoru dostavi nalaz specijaliste odgovarajuće specijalnosti o provođenju terapije.

13. Potrošni materijal za hemodijalizu i peritonejsku dijalizu u kući

Članak 63.

Osigurana osoba koja se liječi zbog zatajenja bubrega uporabom sustava za hemodijalizu ili peritonejsku dijalizu u kući ima pravo na potrošni materijal koji je utvrđen u Popisu pomagala, a osigurana osoba koja je na kontinuiranoj ambulatornoj peritonejskoj dijalizi ima pravo i na uređaj za grijanje peritonejske otopine.

Osigurana osoba koja se liječi automatiziranim peritonejskom dijalizom ima pravo na potrošni materijal ako ispunjava sljedeće uvjete:

- da je u radnom odnosu puno radno vrijeme ili
- da ima status redovnog učenika, odnosno studenta ili
- da je mlađa od 18 godina, a oba roditelja su zaposlena
- da zbog fizičkih nedostataka (kongenitalne anomalije, amputacije i sl.) nije u mogućnosti koristiti liječenje kontinuiranom ambulatornom peritonejskom dijalizom, odnosno hemodijalizom u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi.

Prvo propisivanje vrste pomagala iz stavka 1. i 2. ovoga članka obavlja izabrani doktor, prema prijedlogu specijaliste odgovarajuće specijalnosti uz odobrenje liječničkog povjerenstva područnog ureda Zavoda. Svako slijedeće propisivanje tromjesečne količine pomagala propisuje izabrani doktor, uz obvezu osigurane osobe da prema potrebi, izabranom doktoru dostavi nalaz specijaliste odgovarajuće specijalnosti o provođenju terapije.

C. OČNA POMAGALA

Članak 64.

Osigurana osoba ima pravo na sljedeća očna pomagala:

1. naočale:
  - a. okvire za naočale
  - b. leće za naočale:

- mineralne leće za blizinu, odnosno daljinu
- plastične leće za blizinu, odnosno daljinu
- lentikularne leće za blizinu, odnosno daljinu, (mineralne odnosno plastične)
- specijalni sustav leća (teleskopske leće) za blizinu, odnosno daljinu
- prizmatične leće za blizinu, odnosno daljinu
- stakla bez dioptrije

2. kontaktne leće:

- tvrde
- polutvrde
- mekane
- terapijske leće
- prilagođavajuće leće za djecu

3. očne proteze:

- pune po mjeri (plastične, staklene)
- ljuskaste po mjeri (plastične, staklene)
- orbitalne
- privremene prilagođavajuće.

1. Naočale

Članak 65.

Osigurana osoba ima pravo na naočale s okvirima i korekcijskim lećama (u daljnjem tekstu: leća) zbog kratkovidnosti, dalekovidnosti i drugih nepravilnosti vida.

Članak 66.

Osigurana osoba ima pravo na okvire za naočale pri prvom propisivanju naočala, odnosno nakon proteka roka uporabe okvira.

Članak 67.

Osigurana osoba ima pravo na mineralne leće za naočale za blizinu, odnosno daljinu zbog kratkovidnosti, dalekovidnosti, te astigmatizma.

Članak 68.

Osigurana osoba ima pravo na plastične leće za naočale za blizinu, odnosno daljinu zbog:

- jednostrane i obostrane afakije
- sfernih anizotropija većih od 3 dioptrije
- astigmatizma većeg od 2 cilindra.

Pomagala iz stavka 1. ovog članka mogu se propisati i djeci do navršениh 18 godina života zbog kratkovidnosti, odnosno dalekovidnosti bez obzira na vrstu i stupanj nepravilnosti vida.

Članak 69.

Osigurana osoba ima pravo na lentikularne leće: mineralne ili plastične za naočale za blizinu, odnosno daljinu zbog:

- jednostrane i obostrane afakije
- sfernih ametropija većih od 9 dioptrija.

Članak 70.

Slabovidna osigurana osoba koja optimalnom korekcijom lećama ili kontaktnim lećama na oku s boljim vidnim poljem ima vidnu oštrinu manju od 30%, ali bolju od osjeta svjetla ili vidno polje uže od 30° na oku s boljim vidnim poljem ima pravo na teleskopske leće.

Osigurana osoba ima pravo na teleskopske leće i u slučaju kada uz optimalnu korekciju vidne oštine lećama ili kontaktnim lećama vidna oštrina ne prelazi 30% na oku s boljom vidnom oštrinom.

Kliničke indikacije za propisivanje teleskopskih leća su organsko (makulopatija) ili funkcionalno (slabovidnost – ambliopija) oštećenje centralnog vida.

Teleskopske leće propisuju se samo ako je ortoptičko – pleoptičko liječenje završeno.

Članak 71.

Osigurana osoba ima pravo na prizmu u kombinaciji s lećom odgovarajuće dioptrije za blizinu, odnosno daljinu zbog diplopije, odnosno u kombinaciji sa staklom sa ili bez dioptrije zbog strabizma.

Članak 72.

Osigurana osoba iznimno ima pravo na korekcijske leće za naočale i prije isteka roka uporabe pomagala utvrđenog u Popisu pomagala, ako se razlika u korekciji vida zbog kratkovidnosti izmijeni za najmanje 0,5 dioptrije, a kod ostalih refrakcijskih anomalija za najmanje 1,0 dioptrije prema nalazu i obrazloženju ugovornog doktora specijaliste oftalmologa.

Članak 73.

Osigurana osoba ima pravo na tamna stakla bez dioptrije u slučaju potpune sljepoće, odnosno trajne unakaženosti vanjskog dijela oka.

Osigurana osoba ima pravo na tamna stakla bez dioptrije i u slučaju kroničnog uveitisa, retinitisa, aniridije, koloboma šarenice izvan razine ruba gornje vjeđe i albinizma prema nalazu ugovornog doktora oftalmologa.

Osigurana osoba ima pravo na prozirno staklo bez dioptrije zbog strabizma, odnosno u slučaju nepravilnosti vida samo jednog oka.

2. Kontaktne leće

Članak 74.

Osigurana osoba ima pravo na kontaktne leće zbog sljedećih indikacija:

1. keratokonusa,
2. jednostrane, odnosno obostrane afakije,
3. anizometrije veće od 3 dioptrije,
4. sfernih ametropija većih od 5 dioptrija ili astigmatizma većeg od 2 cilindra gdje se korekcijskim staklima ne može postići oštrina vida 1.0,

5. aniridije,
6. koloboma šarenice izvan razine ruba gornje vjeđe,
7. albinizma,
8. iregularnog astigmatizma.

Osigurana osoba ima pravo na kontaktne leće za liječenje u slučajevima bolesti i ozljede oka, koje je temeljem prijedloga specijaliste oftalmologa propisao izabrani doktor.

Osigurana osoba iznimno može ostvariti pravo na kontaktne leće i prije isteka roka uporabe pomagala utvrđenog u Popisu pomagala, ako se razlika u korekciji vida prema nalazu i obrazloženju specijalista oftalmologa izmijeni za najmanje 0,5 dioptrije.

Osigurana osoba osim prava na kontaktne leće prema stavku 1. ovog članka ima pravo i na odgovarajuće naočale.

3. Očne proteze

Članak 75.

Osigurana osoba ima pravo na očnu protezu:

1. punu, zbog anoftalmusa,
2. ljuskastu, zbog djelomičnog odstranjenja ili atrofije očne jabučice,
3. orbitalnu, zbog unakaženja vanjskih dijelova oka i nedostatka očne jabučice, odnosno nakon egzenteracije orbite.

Osigurana osoba kojoj je izvršena enukleacija očne jabučice ili ima atrofiju očne jabučice ima pravo na privremenu prilagođavajuću očnu protezu.

D. TIFLOTEHNIČKA POMAGALA

Članak 76.

Osigurana osoba kojoj je oštrina vida na oba oka 0,05 i manja (slijepa osoba) ima pravo na sljedeća tiflotehnička pomagala:

1. dugi bijeli štap za slijepe,
2. sat za slijepe,
3. Brailleov pisači uređaj,
4. kasetofon – četverokanalni za slijepe osobe,
5. čitač ekrana s govornom jedinicom,
6. Brailleovu elektroničku bilježnicu za slijepe.

Pomagala iz stavka 1. ovog članka odobravaju se:

1. iz točke 1. i 2. osiguranoj osobi od navršene 6. godine života,
2. iz točke 3. osiguranoj osobi za vrijeme dok se nalazi na redovnom školovanju, te svakoj drugoj osiguranoj osobi koja se služi Braillovim pismom, a o čemu je obvezna priložiti potvrdu koju izdaje Hrvatski savez slijepih ili udruga slijepih, uz obvezu vraćanja Zavodu,

3. iz točke 4. osiguranoj osobi od navršene 6. godine života koja se koristi zvučnim fondom Hrvatske knjižnice za slijepe o čemu je obvezna priložiti potvrdu koju izdaje Hrvatska knjižnica za slijepe, uz obvezu vraćanja Zavodu,

4. iz točke 5. osiguranoj osobi za vrijeme redovnog školovanja i koja je osposobljena za rad tim pomagalom o čemu je obvezna priložiti potvrdu koju izdaje Hrvatski savez slijepih i potvrdu obrazovne ustanove o redovnom školovanju, uz obvezu vraćanja Zavodu,

5. iz točke 6. osiguranoj osobi za vrijeme dok se nalazi na redovnom školovanju, te za vrijeme prekvalifikacije, o čemu je obvezna priložiti potvrdu obrazovne ustanove i preporuku Hrvatskog saveza slijepih, uz obvezu vraćanja Zavodu.

Pod redovnim školovanjem iz stavka 2. podtočaka 2., 4. i 5. ovog članka smatra se školovanje do svršetka dodiplomskog studija, nakon čega je osigurana osoba obvezna vratiti pomagala iz stavka 1. točaka 3, 5. i 6. ovog članka.

E. SLUŠNA POMAGALA

Članak 77.

Osigurana osoba ostvaruje pravo na slušno pomagalo kada ima obostrani trajni gubitak sluha, a tonski audiogram pokazuje da je prosječni prag sluha za uho na koje bolje čuje na frekvencijama: 0,5 kHz, 1 kHz, 2 kHz i 4 kHz za dijete do navršene 18. godine 30 dB i više, a 40 dB i više za odrasle na istim frekvencijama.

Osigurana osoba odobrenim slušnim pomagalom mora postizati slušno-govornu komunikaciju unutar socijalnog kontakta prema govornom audiogramu.

Osigurana osoba ima pravo samo na jedno od sljedećih slušnih pomagala:

1. analogno slušno pomagalo
2. digitalno slušno pomagalo.

Dijagnostički postupak i odabir slušnog pomagala provodi doktor specijalist otorinolaringolog - audiolog u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, a odabrano pomagalo propisuje izabrani doktor temeljem prijedloga specijaliste.

Osigurana osoba iznad 18. godine života ima pravo na dva istovrsna slušna pomagala iz stavka 3. ovoga članka pod uvjetom da sa jednim slušnim pomagalom ne postigne razumljivost od najmanje 80%, pri jačini zvuka od 65 dB, te kada se sa dva slušna pomagala u otežanim uvjetima poboljšava razumljivost u odnosu na jedno slušno pomagalo za najmanje 20%.

Osigurane osobe do navršene 18. godine života koje se nalaze na kontinuiranoj slušno-govornoj rehabilitaciji, odnosno osigurane osobe na redovnom školovanju imaju pravo na dva kompletna slušna pomagala

Članak 78.

Osigurana osoba predškolske dobi (od navršenih pet godina života), te osigurana osoba koja je na redovnom školovanju, uz predočenje potvrde o redovnom školovanju, koja ima obostrani trajni gubitak sluha, u skladu s člankom 77. stavkom 1. ovog Pravilnika ostvaruje pravo na pomagala za poboljšanje komunikacije, predajnik i prijamnik.

Pomagala iz stavka 1. ovog članka predlaže doktor specijalist otorinolaringolog ugovorne kliničke zdravstvene ustanove, a propisuje izabrani doktor, uz odobrenje liječničkog povjerenstva Zavoda.

Članak 79.

Osigurana osoba kojoj je zbog gluhoće ugrađena umjetna pužnica ima pravo na baterije za govorni procesor.

F. SURDOTEHNIČKA POMAGALA

Članak 80.

Osigurana osoba s potpunim gubitkom sluha (gluha osoba) ima pravo na sljedeća surdotehnička pomagala:

1. svjetlosni signalizator plača djeteta
2. svjetlosnu ili vibracijsku budilicu
3. telefakсни uređaj.

Pomagalo iz stavka 1. točke 1. ovog članka odobrava se osiguranoj osobi – jednom od roditelja koji ima potpuni gubitak sluha do navršene sedme godine života djeteta.

Pomagalo iz stavka 1. točke 2. ovoga članka odobrava se osiguranoj osobi s potpunim gubitkom sluha koja je radno aktivna ili je na redovitom školovanju, odnosno prekvalifikaciji.

Pomagalo iz stavka 1. točke 3. ovoga članka odobrava se osiguranoj osobi s potpunim gubitkom sluha koja ima navršenih 18 godina života pod uvjetom da živi sama ili da živi u kućanstvu s osobama koje također imaju potpuni gubitak sluha.

Osigurana osoba koja ispunjava uvjete za pomagalo iz stavka 4. ovog članka obvezna je priložiti pisanu izjavu o članovima zajedničkog kućanstva s njihovim osobnim podacima (ime i prezime, adresa i broj osigurane osobe u Zavodu).

Ako u zajedničkom kućanstvu živi više osoba s potpunim gubitkom sluha pomagalo iz stavka 1. točke 3. ovog članka odobrava se samo jednoj osiguranoj osobi u tom kućanstvu.

G. POMAGALA ZA OMOGUĆAVANJE GLASNOG GOVORA

Članak 81.

Osigurana osoba koja je zbog bolesti ili operacije grla izgubila moć govora ima pravo na:

1. pomagalo za glasni govor
2. govornu protezu
3. govornu kanilu.

Cjelokupno govorno pomagalo iz stavka 1. točke 1. ovog članka obuhvaća pomagalo za glasni govor, akumulatorske baterije, punjač akumulatora, vibrator i ostale dijelove navedene u Popisu.

Osigurana osoba koja je ostvarila pravo na govornu protezu ne može istovremeno ostvariti pravo na pomagalo za glasni govor, osim u slučaju kada iz medicinsko-tehničkih razloga ne može koristiti već odobrenu govornu protezu.

I. STOMATOLOŠKA POMAGALA

Članak 82.

Osigurana osoba do 18. godine života ima pravo na sljedeća stomatološka pomagala:

- a) zubne krunice:
  - metalne jednodijelne lijevane krunice
  - fasetirane krunice
- b) lijevane nadogradnje na zubima pri izradi krunica kad kruna zuba služi kao krunica odnosno kao nosač retencijskih veza proteze
- c) pomične proteze:
  - djelomične akrilatne zubne proteze (s bazom do 10 i preko 10 elemenata)
- d) ortodonske uređaje:
  - pomične
  - nepomične
- e) popravke:
  - reparaure proteza
  - popravke ortodontskih uređaja.

Pravo na nepomične ortodontske uređaje iz stavke 1. točke d) podtočke 2. ovog članka (lingvalne ili labijalne lukove i aktivne elemente), u broju elemenata kako je utvrđeno u Popisu pomagala, osigurana osoba može ostvariti samo jednom do navršene 18. godine života, tijekom ortodontske terapije.

Osigurana osoba od 18. do 65. godine života ima pravo na sljedeća stomatološka pomagala:

a) zubne krunice:

- fasetirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

- metalne jednodijelne lijevane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području kutnjaka

- modificirane fasetirane krunice kao nosač retencijske veze metalne lijevane proteze u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

- modificirane jednodijelne lijevane krunice kao nosač retencijske veze metalne lijevane proteze u području kutnjaka

b) lijevane nadogradnje na zubima pri izradi krunica kao nosač retencijske veze proteze

c) pomične proteze:

- totalne zubne proteze akrilatne

- totalne zubne proteze s metalnom bazom

- djelomične akrilatne zubne proteze (s bazom do 10 i preko 10 elemenata)

- djelomične metalne lijevane proteze

d) popravke:

- reparature proteza

- podlaganje proteza.

Osigurana osoba iznad 65 godina života ima pravo na sljedeća pomagala:

a) zubne krunice:

- metalne jednodijelne lijevane krunice kao samostalne krunice u području kutnjaka

- metalne jednodijelne lijevane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području kutnjaka

- metalne jednodijelne lijevane modificirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području kutnjaka

- fasetirane krunice kao samostalne krunice u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

- fasetirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

- modificirane fasetirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

b) lijevane nadogradnje na zubima pri izradi krunica kada kruna zuba služi kao krunica odnosno kao nosač retencijske veze proteze

c) pomične proteze:

- totalne akrilatne zubne proteze

- totalne zubne proteze s metalnom bazom

- djelomične akrilatne zubne proteze (s bazom do 10 i preko 10 elemenata)

- djelomične metalne lijevane proteze

d) popravke proteza:

- reparature proteza

- podlaganje proteza.

Osigurane osobe svih dobnih skupina imaju pravo na:

– resekcijske proteze, epiteze, opturatore, udlage, akrilatnu griznu ploču (palatinalnu i mandibularnu).

Iznimno od stavka 1. i 3. ovoga članka, osigurana osoba ima pravo zbog teških kongenitalnih anomalija (rascjep čeljusti i nepca, otvoreni zagriz, maksilarni i mandibularni prognatizam) i traume zubi i čeljusti ostvariti pravo i na ortodontske uređaje i nakon 18. godine života, te na veći broj zubnih krunica od navedenog u Popisu pomagala.

Članak 83.

Zubne krunice odobravaju se u skladu s člankom 82. stavkom 1., 3. i 4. ovoga Pravilnika:

1. ako je razorena kruna zuba, a za sanaciju nije dovoljan samo ispun
2. kad je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze pomične proteze.

Za osigurane osobe do 18. godine i iznad 65. godine života fasetiranu krunicu kao samostalnu krunicu ili kao retencijsku vezu pomične proteze odobrava se do drugog pretkutnjaka obje čeljusti, uključujući drugi pretkutnjak u obje čeljusti.

Za osigurane osobe do 18. godine i iznad 65. godine života metalnu jednodijelnu lijevanu krunicu kao samostalnu krunicu ili kao nosač retencijske veze pomične proteze odobrava se u području kutnjaka obje čeljusti.

Za osigurane osobe od 18. do 65. godine života fasetiranu krunicu odobrava se do drugog pretkutnjaka obje čeljusti uključujući drugi pretkutnjak obje čeljusti, isključivo kao nosač retencijske veze pomične proteze.

Za osigurane osobe od 18. do 65. godine života, metalnu jednodijelnu lijevanu krunicu, odobrava se isključivo kao nosač retencijske veze pomične proteze, u području kutnjaka obje čeljusti.

Za osigurane osobe od 18. godine života modificiranu jednodijelnu lijevanu krunicu odobrava se u području kutnjaka obje čeljusti, isključivo kada je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze metalne lijevane proteze.

Za osigurane osobe od 18. godine života modificiranu fasetiranu krunicu odobrava se u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka obje čeljusti, isključivo kada je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze metalne lijevane proteze.

Članak 84.

Osigurana osoba do 18. i iznad 65. godine života ima pravo na lijevanu nadogradnju zuba kada kruna zuba služi kao krunica, odnosno kao nosač retencijske veze pomične proteze.

Osigurana osoba od 18. do 65. godine života ima pravo na lijevanu nadogradnju zuba kada kruna zuba služi isključivo kao nosač retencijske veze pomične proteze.

Pri izradi lijevane nadogradnje odobrava se u svakoj čeljusti najviše 2 lijevane nadogradnje.

Članak 85.

Osigurana osoba do 18. godine, te od 18. do 65. i iznad 65. godine života ima pravo na izradu krunica u slučajevima i na način utvrđen u članku 82. stavku 1, 3. i 4. te članku 83. ovoga Pravilnika.

Pri izradi krunica odobrava se najviše 2 elementa u svakoj čeljusti.

Ako se izrađuju krunice i pomična proteza u jednoj čeljusti (kombinirani rad) odobrava se pomičnu protezu i najviše 2 krunice kao nosače retencijskih veza.

Broj elemenata pri izradi krunica ne uključuje lijevane nadogradnje.

Članak 86.

Pomične proteze ne odobrava se kada nedostaje jedan kutnjak ili jedan pretkutnjak (jednostrano ili obostrano u jednoj ili obje čeljusti).

Članak 87.

Resekcijsku protezu, epitezu i opturator izrađuje se osiguranoj osobi kao samostalno ili dodatno stomatološko pomagalo ako je oštećeno koštano ili meko tkivo.

Članak 88.

Fiksna udlaga odobrava se osiguranoj osobi u koje je parodontopatija napredovala, te je potrebna stabilizacija zuba, za fiksaciju čeljusti kod prijeloma u području čeljusti, kod izbijanja zubi iz čeljusti i za zaštitu zubi prilikom zračenja.

Nagrizna udlaga odobrava se u svrhu dijagnostike i liječenja bolesti stomatognatog sustava.

Akrilatna grizna ploča (palatinalna i mandibularna) odobrava se osiguranoj osobi nakon terapijskog postupka vestibuloplastike sa ciljem zadržavanja poslije operativnog stanja i kod terapije otvorenog sinusa.

Akrilatna grizna ploča u inicijalnoj protetskoj terapiji (maksilarna i mandibularna) odobrava se osiguranoj osobi u terapijskom postupku liječenja disfunkcija stomatognatog sustava (poremećaji okluzije, funkcije čeljusnog zgloba i žvačnih mišića) radi vraćanja normalnih među čeljusnih odnosa, uspostavljanja normalnih intrakapsularnih odnosa, terapiju boli i zvukova u zglobu, te vraćanja normalne funkcije žvačnih mišića bez ograničavanja pokreta.

Članak 89.

Stomatološka pomagala propisana ovim Pravilnikom izrađuju se od sljedećih materijala:

1. krunice – iz poluplemenite (paladij srebrne) i plemenite (zlatne i platin zlatne) slitine
2. krunice i fasete na metalnim krunicama – iz mikrofilnih kompozita
3. ortodontski uređaji, udlage – iz akrilata i kobalt-kromovih slitina
4. totalne zubne proteze – iz akrilata, iz akrilata i kobalt-kromove slitine
5. djelomične metalne lijevane proteze – iz kobalt-kromove slitine i akrilata
6. djelomične akrilatne zubne proteze – iz akrilata
7. totalne metalne lijevane proteze – iz kobalt-kromove slitine i akrilata
8. elementi za fiksne ortodontske uređaje iz kobalt-kromove slitine ili nikal-titanium slitine.

Članak 90.

Osigurana osoba u cijelosti snosi troškove kobalt-kromovih slitina koje su utrošene za izradu lijevane metalne proteze.

Osigurana osoba u cijelosti snosi troškove polu plemenitih i plemenitih slitina utrošenih za izradu krunica i lijevanih nadogradnji u slučaju kada ostvaruje pravo na navedena stomatološka pomagala prema članku 82. stavku 1, 3. i 4. i članku 83. ovoga Pravilnika.

Troškove posebnih materijala pri izradi fiksnih ortodontskih uređaja – bravica, lukova i prstena s dodatnim elementima snosi u cijelosti Zavod.

IV. PRAVO NA POPRAVAK POMAGALA, TE REZERVNE DIJELOVE I POTROŠNI MATERIJAL

Članak 91.

Osigurana osoba koja je ostvarila pravo na pomagalo navedeno u Popisu pomagala, odnosno na pomagalo na osnovi odobrenja liječničkog povjerenstva za pomagala Direkcije u skladu s člankom 27. stavkom 1. ovog Pravilnika ima pravo na popravak pomagala te na rezervne dijelove i potrošni materijal za to pomagalo prema odredbama ovog Pravilnika.

Potrebu popravka pomagala iz medicinskih razloga propisuje izabrani doktor na potvrdi o pomagalima.

Potrebu za popravkom pomagala iz tehničkih razloga na zahtjev osigurane osobe utvrđuje ugovorni isporučitelj koji izabranom doktoru dostavlja predračun troškova popravka, a izabrani doktor propisuje potrebu popravka pomagala na potvrdi o pomagalima.

Odobrenje popravka pomagala, za ona pomagala za nabavu kojih je potrebno odobrenje liječničkog povjerenstva Zavoda, daje liječničko povjerenstvo koje je u skladu s ovim Pravilnikom nadležno za odobrenje nabave pomagala.

Članak 92.

Rezervne ili ostale sastavne dijelove i potrošni materijal propisuje izabrani doktor, kako je to navedeno u Popisu pomagala.

Rezervne dijelove, odnosno potrošni materijal, koji nisu navedeni u Popisu pomagala, ugovorni isporučitelj obvezno navodi u predračunu popravka, prema originalnom nazivu i šifri iz originalnog kataloga proizvođača pomagala.

Ugovorni isporučitelj ima pravo utvrditi potrebu zamjene ili popravaka isključivo istovrsnog dijela pomagala za koja je ovlašten u Popisu pomagala.

Članak 93.

Osiguranoj osobi odobrava se popravak pomagala na teret sredstava Zavoda samo nakon isteka jamstvenog roka.

Popravak pomagala u skladu sa stavkom 1. ovog članka obavlja se kod ugovornog isporučitelja koji je to pomagalo isporučio. Uvjeti popravka određuju se ugovorom između Zavoda i isporučitelja pomagala.

Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka, nakon isteka jamstvenog roka, a unutar roka uporabe stomatološkog pomagala utvrđenog u Popisu pomagala, osigurana osoba ima

pravo jednom tijekom godine dana na popravak stomatološkog pomagala na teret sredstava Zavoda.

Ako je popravak izvršen u skladu sa stavkom 3. ovog članka, a nakon isteka propisanog roka uporabe stomatološkog pomagala, osigurana osoba ima pravo na izradu novoga, istovrsnog pomagala na teret sredstava Zavoda tek nakon isteka 6 mjeseci od dana izvršenog popravka.

Članak 94.

Unutar jamstvenog roka ugovorni je isporučitelj obvezan izvršiti popravak pomagala na svoj trošak, a ako popravak nije moguć, obvezan je osiguranoj osobi isporučiti odmah, odnosno najkasnije u roku od 30 dana novo istovrsno pomagalo.

Tijekom popravka pomagala u skladu sa stavkom 1. ovog članka ugovorni isporučitelj je obvezan osiguranoj osobi dati zamjensko pomagalo, ako je to nužno zbog zdravstvenog stanja ili je osigurana osoba onemogućena u svojim svakodnevnim životnim aktivnostima.

Troškove popravka stomatološkog pomagala koje unutar jamstvenog roka nije bilo uporabivo ili čije je oštećenje nastalo unutar tog roka, a koje nije posljedica namjernog oštećenja ili nepažnje osigurane osobe, snosi ugovorna zdravstvena ustanova ili ugovorni doktor stomatologije privatne prakse koji su osiguranoj osobi izradili rečeno pomagalo.

Članak 95.

Ako osigurana osoba izvrši popravak pomagala suprotno odredbama ovog Pravilnika, trošak popravka u cijelosti snosi osobno.

V. TIJELA ZA MEDICINSKU PROVJERU I ODOBRENJE PRIJEDLOGA ZA ORTOPEDSKA I DRUGA POMAGALA

1. Liječnička povjerenstva Zavoda

Članak 96.

Liječničko povjerenstvo područnog ureda Zavoda provode medicinsku provjeru opravdanosti prijedloga i daju odobrenje za propisano pomagalo, odnosno popravak pomagala, ako Pravilnikom nije drugačije propisano.

Nalaz, mišljenje i ocjenu o opravdanosti prijedloga za propisano pomagalo, odnosno popravak pomagala utvrđena u Popisu pomagala, liječnička povjerenstva iz stavka 1. ovog članka daju na tiskanici potvrde o pomaganju.

Članak 97.

Osigurana osoba kojoj je izabrani doktor, odnosno doktor iz članka 17. stavka 1. ovog Pravilnika uskratio pravo na propisivanje pomagala, odnosno prijedlog pomagala, ima pravo u roku od 8 dana od dana uskrate tog prava izjaviti prigovor putem izabranog doktora liječničkom povjerenstvu koje je nadležno za odobrenje tog pomagala. Za pomagala za koja nije propisana obveza odobrenja liječničkog povjerenstva Zavoda, prigovor se podnosi liječničkom povjerenstvu područnog ureda Zavoda nadležnom prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osigurane osobe Zavoda.

Liječničko povjerenstvo Zavoda iz stavka 1. ovog članka obvezno je o prigovoru osigurane osobe donijeti nalaz, mišljenje i ocjenu najkasnije u roku od 8 dana od dana zaprimanja prigovora.

Nalaz, mišljenje i ocjenu liječničko povjerenstvo iz stavka 1. ovog članka daje na osnovi medicinske i druge dokumentacije, a po potrebi i pregleda osigurane osobe.

2. Liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije

Članak 98.

Liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije provodi medicinsku provjeru opravdanosti prijedloga i daje odobrenje u prvom stupnju za pomagala za koja je to određeno Pravilnikom.

Nalaz, mišljenje i ocjenu o opravdanosti prijedloga za propisano pomagalo, odnosno popravak pomagala, utvrđeno u stavku 1. ovog članka, liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije daje na tiskanici potvrde o pomagalu.

Članak 99.

Osigurana osoba koja je nezadovoljna nalazom, mišljenjem i ocjenom liječničkih povjerenstava iz članaka 96., 97. i 98. ovoga Pravilnika ima pravo podnijeti pisani zahtjev područnom uredu Zavoda nadležnom prema mjestu svog prebivališta, odnosno boravišta za donošenje pisanog rješenja u prvostupanjskom upravnom postupku.

Protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka osigurana osoba ima pravo žalbe Direkciji Zavoda.

Članak 100.

U postupku po žalbi izjavljenoj protiv prvostupanjskog rješenja donesenog na osnovi nalaza, mišljenja i ocjene liječničkog povjerenstva za pomagala Direkcije, drugostupanjsko rješenje donosi se na osnovi prethodno pribavljenog nalaza, mišljenja i ocjene višeg liječničkog povjerenstva Direkcije Zavoda u skladu s općim aktom Zavoda.

Iznimno od stavka 1. ovog članka, kada se u žalbenom postupku pobija prvostupanjsko rješenje donijeto na osnovi nalaza, mišljenja i ocjene nadležnoga liječničkog povjerenstva Zavoda iz članka 96. ovog Pravilnika, na zahtjev drugostupanjskog tijela nalaz, mišljenje i ocjenu daje liječničko povjerenstvo za pomagala Direkcije.

Članak 101.

Na rad i sastav liječničkih povjerenstava iz članka 96. i 98. ovog Pravilnika primjenjuju se odredbe općeg akta Zavoda kojim se uređuju sastav, ovlast i način rada liječničkih povjerenstava Zavoda, ako ovim Pravilnikom nije drukčije propisano.

VI. SKLAPANJE UGOVORA S ISPORUČITELJIMA

Članak 102.

Radi utvrđivanja cijena pomagala Zavod provodi postupak javnog prikupljanja ponuda za utvrđivanje najniže cijene za svako pojedino pomagalo, osim za stomatološka pomagala za

koja se cijene uređuju drugim općim aktima Zavoda, ako Zakonom o medicinskim proizvodima i propisima donesenim na osnovu toga Zakona nije drukčije propisano.

U postupku javnog prikupljanja ponuda iz stavka 1. ovog članka mogu sudjelovati pravne i fizičke osobe iz članka 2. stavka 1. ovog Pravilnika koje osiguravaju izradu, isporuku i popravak pomagala, standarda i kvalitete utvrđene u skladu s odredbama stavka 3. istog članka i koje ispunjavaju uvjete za promet pomagalima utvrđene u Pravilniku o dobroj praksi i uvjetima za davanje dozvole za promet medicinskim proizvodima i Pravilniku o razvrstavanju, izdavanju, zahtjevima, ocjeni sukladnosti i očevidniku medicinskih proizvoda.

Iznimno, Zavod može u postupku javnog prikupljanja ponuda za utvrđivanje najniže cijene za pojedinu grupu ili vrstu pomagala utvrditi i posebne uvjete koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovog članka.

Nakon utvrđivanja najniže cijene za svako pojedino pomagalo Zavod će pristupiti sklapanju ugovora prema utvrđenim najnižim cijenama sa sposobnim ponuditeljima čije su ponude bile prihvatljive i prema ostalim uvjetima utvrđenim ovim Pravilnikom i u dokumentaciji za javno prikupljanje ponuda.

Zavod će sklopiti ugovore s ponuditeljima iz stavka 4. ovog članka nakon što Zavodu dostave izjavu o prihvaćanju utvrđene najniže cijene za pomagalo za koje su podnijeli ponudu.

Ponuditelji iz stavka 4. ovog članka obvezni su uz ponudu za sklapanje ugovora priložiti katalog pomagala za koja podnose ponudu, a koji obvezno sadrži: fotografiju ili skicu pomagala s naznakom sastavnih i rezervnih dijelova, te opis materijala od kojeg je pomagalo izrađeno. Uz katalog pomagala potrebno je dostaviti potvrdu o kvaliteti, odnosno standardu ponuđenog pomagala u skladu s člankom 2. ovog Pravilnika.

Nakon dostave izjava o prihvaćanju utvrđenih najnižih cijena pomagala iz stavka 5. ovog članka Zavod će u »Narodnim novinama« objaviti Popis pomagala s cijenama pomagala.

Članak 103.

Za isporuku pojedinih grupa i vrsta pomagala iz Popisa pomagala Zavod sklapa ugovore s ugovornim zdravstvenim ustanovama, odnosno ugovornim zdravstvenim radnicima privatne prakse iz članka 2. stavka 1. ovog Pravilnika pod uvjetima i na način utvrđen općim aktima Zavoda o ugovaranju zdravstvene zaštite sa zdravstvenim ustanovama i ugovornim zdravstvenim radnicima privatne prakse uvrštenim u osnovnu mrežu zdravstvene djelatnosti, a prema cijenama utvrđenim u skladu s člankom 102. ovog Pravilnika.

Članak 104.

Zavod u postupku javnog prikupljanja ponuda za utvrđivanje cijena pomagala i sklapanja ugovora utvrđuje uvjete koje moraju ispunjavati isporučitelji pomagala i to posebice:

- vrstu, kvalitetu, količinu i vrijednost (cijena) pomagala
- rokove isporuke pomagala, način isporuke pomagala, jamstvene rokove pomagala, jamstvene rokove za gotove dijelove i za dijelove izrađene po isporučitelju pomagala navedene u jamstvenom listu u kojem je utvrđena i odgovornost isporučitelja pomagala za ispravnost, funkcionalnost i kakvoću pomagala
- sposobnost isporučitelja pomagala da osigura dostupnost opskrbe pomagalima pod jednakim uvjetima osiguranim osobama
- osiguranje servisa, popravka pomagala i rezervnih dijelova s jamstvenim rokom, s cijenama rezervnih dijelova pomagala i cijenom sata rada za popravak i servisiranje

pomagala– uvjete glede poslovnog prostora isporučitelja pomagala od značaja za ispunjavanje obveze isporuke odnosno popravka pomagala, te uvjete glede potrebne opreme i zaposlenih radnika.

Prije sklapanja ugovora iz članka 102. ovog Pravilnika ovlaštene osobe Zavoda izvršit će provjeru ispunjenja uvjeta iz stavka 1. ovog članka, a posebno uvjete glede prostora, opreme i kadrova isporučitelja, osiguranja dostupnosti opskrbe pomagalima, te kvalitete pomagala za koja je podnesena ponuda radi usporedbe i provjere točnosti podataka navedenih u dokumentaciji ponuditelja koji su podnijeli ponudu na javno prikupljanje ponuda za utvrđivanje cijena pomagala.

Ugovorom iz članka 102. stavka 5. ovog Pravilnika, osim uvjeta iz ovog članka uređuju se i sljedeći uvjeti:

- rok na koji se ugovor sklapa
- način i rokove plaćanja za isporučeno pomagalo
- način obavljanja nadzora i kontrole izvršenja ugovornih obveza
- odgovornost za štetu nastalu zbog neizvršavanja, odnosno nepravodobnog izvršavanja ugovornih obveza.

Sastavni dio ugovora je popis pomagala i katalog pomagala za koje se sklapa ugovor, te popis lokacija na kojima osigurana osoba može ostvariti pravo na pomagalo iz ugovora.

Članak 105.

Radi osiguranja dostupnosti i ostvarivanja prava osiguranih osoba na pomagala pod jednakim uvjetima, Upravno vijeće Zavoda može iznimno tijekom važenja ovog Pravilnika i cijena utvrđenih u Popisu pomagala donijeti odluku o sklapanju ugovora za isporuku pojedinih grupa ili vrsta pomagala za koje nema dostatnog broja ugovornih isporučitelja.

Ugovori iz stavka 1. ovog članka mogu se sklopiti samo s isporučiteljima pomagala koji ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 2., 102. i 104. ovog Pravilnika i koji prihvaćaju cijene pomagala utvrđene u Popisu pomagala.

Odluku o isporučiteljima iz stavka 2. ovog članka s kojima će se sklopiti ugovori prema Odluci iz stavka 1. ovog članka donosi Upravno vijeće Zavoda.

Ako se tijekom važenja ovog Pravilnika na tržištu pojavi nova generacija pomagala podjednakog ili većeg učinka u ublažavanju bolesti te nadomještanju tjelesnog oštećenja ili nedostatka organa ili sustava organa od onih utvrđenih u Popisu pomagala, Upravno vijeće Zavoda može, a na osnovi medicinsko ekonomskih procjena, donijeti odluku o uvrštavanju tih pomagala u Popis pomagala, kao i odluku o brisanju pomagala iz Popisa pomagala, u slučaju njihove zastarjelosti.

U slučajevima izvanrednih okolnosti, kao što je prestanak proizvodnje ili isporuke pomagala utvrđenih u Popisu pomagala, odnosno raskid ugovora s isporučiteljima pomagala, a što bi rezultiralo nemogućnošću ostvarivanja prava osiguranih osoba na pomagala u skladu s uvjetima utvrđenim ovim Pravilnikom, kao i nemogućnošću osiguranja dostupnosti pomagalima svim osiguranim osobama pod jednakim uvjetima na cijelom području Republike Hrvatske, te u svim drugim opravdanim slučajevima, Upravno vijeće Zavoda će donijeti odluku o sklapanju ugovora za isporuku pojedinih grupa i vrsta pomagala s isporučiteljima koji ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 2., 102. i 104. ovog Pravilnika i nude pomagala po istim ili nižim cijenama od onih utvrđenih u Popisu pomagala.

U slučaju sklapanja ugovora s isporučiteljom pomagala po nižoj cijeni od one utvrđene u Popisu pomagala u skladu sa stavkom 5. ovog članka, prihvaćena niža cijena utvrdit će se u Popisu pomagala i objaviti u „Narodnim novinama“.

VII. POSTUPAK ZA NAKNADU ŠTETE

Članak 106.

U slučaju nastale štete Zavod će potraživati naknadu štete:

– izabranog doktora, odnosno ugovornu zdravstvenu ustanovu i doktora iz članka 17. stavka 1. ovog Pravilnika radnika te ustanove, odnosno ugovornog doktora privatne prakse, kada se utvrdi da su propisali, odnosno predložili pomagalo suprotno odredbama ovog Pravilnika,

– ugovornog isporučitelja koji je osiguranoj osobi isporučio pomagalo za koje se utvrdi da je neodgovarajuće kvalitete, količine, cijene ili da je isporučio pomagalo izvan ugovorenog roka ili koje nije propisao izabrani doktor, odnosno koji je osiguranoj osobi neopravdano naplatio dio cijene ili ukupnu cijenu isporučenog pomagala

– osiguranu osobu za koju se utvrdi da je iz neopravdanih razloga onemogućila izradu naručenog pomagala po mjeri, nije preuzela izrađeno i ispravno pomagalo, namjerno uništila preuzeto pomagalo, te koja nije prema odredbama ovog Pravilnika vratila pomagalo dobiveno na uporabu

– osiguranu osobu koja Zavodu ne vrati pomagalo u skladu sa člankom 5. ovog Pravilnika

Odštetni zahtjev, osim u slučaju iz stavka 1. podstavka 4. ovog članka Zavod utvrđuje najmanje u visini vrijednosti pomagala koju je Zavod platio ugovornom isporučitelju sa svim zavisnim troškovima.

Članak 107.

Ako ugovorni subjekti postupe suprotno odredbama ovog Pravilnika, osim naknađivanja štete u skladu s člankom 106. ovoga Pravilnika, Zavod ima pravo i obvezu:

– jednostrano raskinuti ugovor s isporučiteljem pomagala koji je osiguranoj osobi izdao pomagalo suprotno odredbama ovog Pravilnika i sklopljenog ugovora (npr. izdao je pomagalo neodgovarajuće kvalitete ili kvantitete; izdao je pomagalo čije izdavanje nije ugovorio sa Zavodom, naplatio je višu cijenu od ugovorene, isporučivao je pomagala osiguranim osobama na maloprodajnim lokacijama koje nije ugovorio sa Zavodom, odnosno za koje ne posjeduje odobrenje za promet na malo ortopedskim i drugim pomagalima, isporučivao pomagala osiguranim osobama za koja ne posjeduje proizvodnu dozvolu, kao i u svim drugim slučajevima kada se utvrdi postupanje ugovornog isporučitelja suprotno zakonskim i podzakonskim propisima)

– naknaditi od ugovornog isporučitelja iznos koji je osiguranoj osobi neopravdano naplatio za isporučeno pomagalo

– uskratiti ugovornom doktoru ili ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi pravo propisivanja pomagala na teret sredstava Zavoda, kada su osiguranoj osobi propisali pomagalo koje ne odgovara njezinom zdravstvenom stanju, odnosno njezinim stvarnim potrebama, te kada za osiguranu osobu neposredno s ugovornim isporučiteljom Zavoda dogovaraju isporuku pomagala, te osiguranu osobu upućuju da se zbog nabave pomagala obrati točno određenom ugovornom isporučitelju, kao i u slučaju kada ugovornom isporučitelju omogućuju da neposredno u kontaktu s osiguranom osobom, koja se nalazi na liječenju u ugovornoj zdravstvenoj ustanovi, odnosno u ugovornoj ordinaciji doktora privatne prakse dogovaraju potrebu i isporuku ortopedskog ili drugog pomagala protivno ovim Pravilnikom propisanog postupka odobravanja i ovjere pomagala, osim u slučajevima kada je ovim Pravilnikom drukčije propisano.

Članak 108.

Ugovori sklopljeni sa isporučiteljima pomagala na osnovi Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala ("Narodne novine", broj 25/05, 41/05, 88/05, 125/05, 155/05, 24/06, 36/06, 46/06, 88/06, 96/06, 112/06, 136/06, 48/07, 57/07, 80/07, 89/07- pročišćeni tekst, 134/07, 11/08., 34/08., 79/08. i 128/08.) vrijede najdulje do sklapanja novih ugovora na osnovi novoutvrđenog Popisa pomagala u skladu sa Zakonom o medicinskim proizvodima i propisima donesenim na osnovi toga Zakona o mjerilima za stavljanje pomagala na listu pomagala i određivanje cijena pomagala.

Članak 109.

Danom primjene ovog Pravilnika prestaje vrijediti Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala ("Narodne novine", broj 25/05, 41/05, 88/05, 125/05, 155/05, 24/06, 36/06, 46/06, 88/06, 96/06, 112/06, 136/06, 48/07, 57/07, 80/07, 89/07- pročišćeni tekst, 134/07, 11/08., 34/08., 79/08. i 128/08.), osim tiskanica potvrda o pomagalima iz članka 10. koje se uz tiskanice potvrda o pomagalima iz članka 10. ovog Pravilnika primjenjuju zaključno do datuma koji će posebnom odlukom utvrditi Upravno vijeće Zavoda.

Članak 110.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu petnaest dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

Klasa: 025-04/09-01/18
Ur.broj: 338-01-01-09-1
Zagreb, 27. siječnja 2009.g.

Predsjednik
Upravnog vijeća Hrvatskog
zavoda za zdravstveno osiguranje

Dražen Jurković, dr.med.